

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 kwietnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Małgorzata Niementowska
Sędziowie:	SSA Beata Basiura SSO del. Arkadiusz Cichocki (spr.)
Protokolant:	Bartłomiej Wiench

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Częstochowie Doroty Wieczorek

po rozpoznaniu w dniu 6 kwietnia 2018 r. sprawy

1. D. P. s. K. i R. ur. (...) w Ż.

oskarżonego z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk przy zast. art. 294 § 1 kk i art. 273 kk przy zast. art. 11 § 2 kk i inne

2. R. M. s. K. i E. ur. (...) w G.

oskarżonego z art. 271§1 i 3 kk, art. 18§3 kk w zw. z art. 13§1 kk w zw. z art. 286§1 kk przy zast. art. 294§1 kk i inne

3. R. S. s. A. i M. ur. (...) w C.

oskarżonego z art. 13§1 kk w zw. z art. 286§1 kk przy zast. art. 294§1 kk i art. 273 kk przy zast. art. 11§2 kk i inne

na skutek apelacji obrońców

a na podstawie art. 435 kpk także wobec oskarżonego

4. J. W. s. M. i M. ur. (...) w I.

od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 19 lipca 2017 roku, sygn. akt II K 33/14

1. zmienia zaskarżony wyrok:

- w odniesieniu do oskarżonych D. P., R. M., R. S. i J. W. poprzez przyjęcie, że czyny przypisane im w pkt 1, 2, 5, 6, 9, 10, 12 i 13 zostały popełnione w okresie od 26 maja 2011 r. do 30 września 2011 r.,
- w odniesieniu do oskarżonych D. P. i R. S. w pkt 1 i 9 w ten sposób, że sformułowania „dokonania czynu” zastępuje sformułowaniami „popełnienia czynu”,

- w odniesieniu do oskarżonego R. M. w pkt 5 w ten sposób, że uzupełnia ustalenie co do podstawy przypisania działania w warunkach powrotu do przestępstwa poprzez przyjęcie, że jego podstawą jest skazanie objęte wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku z dnia 18 stycznia 2008 r. w sprawie o sygn. akt II K 827/07 oraz ustala, że czyn przypisany w tym punkcie wyczerpał dyspozycję art. 271 § 3 k.k. i art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,
 - w odniesieniu do oskarżonego R. M. w pkt 6 poprzez uzupełnienie podstawy prawnej skazania i przyjęcie w miejsce zapisu „art. 18 § 3 k.k.” zapisu „art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s.” oraz podstawy prawnej wymiaru kary i przyjęcie w miejsce zapisu „art. 19 § 1 k.k.” zapisu „art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s.”;
2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
3. zasądza od Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Częstochowie) na rzecz adwokata A. W. (Kancelaria Adwokacka w C.) kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) zł, w tym 23 % VAT tytułem nieopłaconych kosztów obrony z urzędu udzielonej oskarżonemu R. M. w postępowaniu odwoławczym;
4. zasądza od oskarżonych D. P., R. M. i R. S. na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze oraz opłaty za II instancję w kwotach:
- 6,66 (sześć i 66/100) zł tytułem wydatków oraz 7.300 (siedem tysięcy trzysta) zł tytułem opłaty od D. P.,
 - 744,66 (siedemset czterdzieści cztery i 66/100) zł tytułem wydatków oraz 3.100 (trzy tysiące sto) zł tytułem opłaty od R. M.,
 - 6,66 (sześć i 66/100) zł tytułem wydatków i 4.500 (cztery tysiące pięćset) zł tytułem opłaty od R. S..

SSO del. Arkadiusz Cichocki SSA Małgorzata Niementowska SSA Beata Basiura

Sygn. akt II AKa 1/18

UZASADNIENIE

D. P. został oskarżony o to, że:

I. w okresie od 1 października 2010 roku do 30 września 2011 roku w C. i innych miastach Polski, będąc prezesem zarządu firmy (...) sp. z o. o z siedzibą w C., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z R. S., R. M. i z innymi osobami, ze z góry powziętym zamiarem w krótkich odstępach czasu, poprzez wprowadzenie w błąd co do rzetelności przedkładanych dokumentów usiłował doprowadzić Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w C., reprezentującego Skarb Państwa do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości, w kwocie 828.000,00 zł w ten sposób, że: w dniu 21 czerwca 2011 roku złożył w Drugim Urzędzie Skarbowym w C. deklarację VAT - 7 za miesiąc maj 2011 roku, w której wykazał dla spółki (...) kwotę podatku VAT do zwrotu w wysokości 828.000,00 zł na którą składał się podatek VAT naliczony z fikcyjnej transakcji zakupu środków trwałych w postaci maszyn kruszących, jaką zawarł rzekomo w dniu 26 maja 2011 roku z R. M. prezesem firmy (...) sp. z o. o z siedzibą w S., w następstwie której posłużył się w księgowości (...) sp. z o.o. dwoma poświadczającymi nieprawdę fakturami VAT, wystawionymi przez spółkę (...). (...), polecając wprowadzenie maszyn kruszących do ewidencji środków trwałych to jest:

- fakturą VAT nr (...) z dnia 26 maja 2011 roku, dotyczącą zakupu przez (...) sp. z o o od (...) sp. z o.o. kruszarki stożkowejL(...), rok produkcji 2011, o wartości brutto 2.583.000,00 zł, w tym VAT 483.000.00 zł
- fakturą VAT nr (...) z dnia 26 maja 2011 roku, dotyczącą zakupu przez (...) sp z o o od(...)sp. z o.o. kruszarki szczegółowej (...) 106, rok produkcji 2010, o wartości brutto 1.845.000,00 zł, w tym VAT 345.000,00 zł

wiedząc, iż przedmiotowe maszyny nie stanowią i nigdy nie stanowiły własności spółki (...), lecz zamierzonego celu w postaci uzyskania zwrotu podatku VAT nie osiągnął na skutek odmowy zwrotu tego podatku przez Drugi Urząd Skarbowy w C., tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 294 § 1 k.k. i z art. 273 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k.;

II. w okresie od 1 października 2010 r., do 30 września 2011 r. w C. i innych miastach Polski, będąc prezesem zarządu firmy (...) sp. z o.o. z siedzibą w C., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu tego samego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z R. S., R. M. i innymi osobami, wprowadził w błąd Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w C. co do rzetelności złożonej w dniu 21 czerwca 2011 r., przez (...) sp. z o.o. deklaracji VAT - 7 za miesiąc maj 2011 roku i w ten sposób naraził na nienależny zwrot podatkowej należności publicznoprawnej w kwocie 828.000,00 zł., co stanowi dużą wartość, na którą składał się podatek VAT naliczony z fikcyjnych transakcji zakupu maszyn kruszących, to jest: kruszarki stożkowej L. (...), rok produkcji 2011, o wartości brutto 2.583.000,00 zł., w tym VAT 483.000,00 zł., oraz kruszarki szczękowej L. (...), rok produkcji 2010, o wartości brutto 1.845.000,00 zł., w tym VAT 345.000,00 zł., wiedząc, iż przedmiotowe maszyny nie zostały zakupione przez spółkę (...) sp. z o.o., oraz posłużył się w księgowości (...) sp. z o.o. dwoma nierzetelnymi fakturami VAT, wystawionymi przez spółkę (...), polecając wprowadzenie maszyn kruszących do ewidencji środków trwałych to jest:

- fakturą VAT nr (...) z dnia 26 maja 2011 r., dotyczącą zakupu przez (...) sp. z o.o. od (...) sp. z o.o. kruszarki stożkowej L. (...), rok produkcji 2011, o wartości brutto 2.583.000,00 zł w tym VAT 483.000,00 zł.,
- fakturą VAT nr (...) z dnia 26 maja 2011 r., dotyczącą zakupu przez (...) sp. z o.o. od (...) sp. z o.o. kruszarki szczękowej L.(...), rok produkcji 2010., o wartości brutto 1.845.000,00 zł, w tym VAT
- 00 zł,

wiedząc, iż przedmiotowe maszyny nie stanowią i nigdy nie stanowiły własności spółki (...), tj. o przestępstwo z art. 76 § 1 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s., art. 37 §1 pkt 1 k.k.s. przy zastosowaniu art. 7 § 1 k.k.s. i art. 8 § 1, 2 i 3 k.k.s.

R. M. został oskarżony o to, że:

III. w okresie od 1 października 2010 r., do 30 września 2011 r., w C., w miejscowości S. oraz innych miejscowościach w Polsce, działając w krótkich odstępach czasu, ze z góry powziętym zamiarem, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, będąc osobą uprawnioną do wystawienia faktur VAT i w imieniu spółki (...):

- poświadczył nieprawdę w fakturze VAT nr (...) z dnia 26 maja 2011 roku, dotyczącej zakupu przez (...) sp. z o. o. kruszarki stożkowej L. (...), rok produkcji 2011, o wartości brutto 2.583.000,00 zł, w tym VAT 483.000,00 zł, która nigdy nie stanowiła własności spółki (...) i nie mogła być przedmiotem sprzedaży,

- poświadczył nieprawdę w fakturze VAT nr (...) z dnia 26 maja 2011 roku, dotyczącej zakupu przez (...) sp. z o. o. od (...) sp. z o. o. kruszarki szczękowej L. (...), rok produkcji 2010, o wartości brutto 1.845.000,00 zł, w tym VAT 345.000,00 zł, która nigdy nie stanowiła własności spółki(...) i nie mogła być przedmiotem sprzedaży i przekazując ww. faktury D. P. - prezesowi zarządu Spółki (...) sp. z o. o. w C., udzielił mu pomocy do wprowadzenia w błąd Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w C. co do rzetelności złożonej w dniu 21 czerwca 2011 roku przez (...) sp. z o. o. deklaracji VAT-7 za miesiąc maj 2011 roku oraz usiłowania doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości Skarbu Państwa reprezentowanego przez Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w C. w postaci zwrotu kwoty 828.000,00 zł, na którą składał się podatek VAT naliczony z fikcyjnej transakcji zakupu wyżej wymienionych maszyn kruszących, przy czym zarzuconego czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, albowiem wyrokiem Sądu Rejonowego Gdańsk - Północ w Gdańsku, sygn. akt. II K 830/06 z dnia 30.10.2006 r. został skazany m.in. za czyn z art. 279 § 1 kk na karę 1 roku i 4 miesiące pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 06.07.2006 r. do 28.08.2006 r. i od 24.01.2008

r. do 01.04.2009 r. oraz wyrokiem Sądu Rejonowego w Gdańsku, sygn. akt III K 271/01 z dnia 19.09.2003 r. został skazany m.in. za czyn z art. 279§1 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 03.01.2005 r. do 03.01.2006 r., tj. o przestępstwo z art. 271 § 1 i 3 k.k. i z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 294 § 1 k.k., art. 11 § 2 k.k., art. 12 k.k. i art. 64 § 1 k.k.;

IV. w okresie od 1 października 2010 roku do 30 września 2011 roku, w C., w miejscowościach S. i innych miejscowościach w Polsce, działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu tego samego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, będąc osobą uprawnioną do wystawiania faktur w imieniu spółki (...), wystawił nierzetelne faktury VAT:

- nr 263 z dnia 26 maja 2011 roku, dotyczącą zakupu przez (...) sp. z o. o. od (...) sp. z o. o. kruszarki stożkowej L. (...), rok produkcji 2011, o wartości brutto 2.583.000,00 zł, w tym VAT 483.000,00 zł, która nigdy nie stanowiła własności spółki (...) i nie mogła być przedmiotem sprzedaży,

- nr 264 z dnia 26 maja 2011 roku, dotyczącą zakupu przez (...) sp. z o.o. od (...) sp. z o. o. kruszarki szczękowej L. (...) rok produkcji 2010, o wartości brutto 1.845.000,00 zł, w tym VAT 345.000,00 zł, która nigdy nie stanowiła własności spółki (...) i nie mogła być przedmiotem sprzedaży,

i przekazując ww. faktury D. P. - prezesowi zarządu (...) sp. z o. o. w C. udzielił mu pomocy do wprowadzenia w błąd Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w C. co do rzetelności złożonej w dniu 21 czerwca 2011 roku przez (...) sp. z o. o. deklaracji VAT-7 za miesiąc maj 2011 roku oraz do narażenia na nienależny zwrot podatkowej należności publicznoprawnej w kwocie 828.000,00 zł, co stanowi dużą wartość, na którą składał się podatek VAT naliczony z fikcyjnych transakcji zakupu wyżej wskazanych maszyn kruszących, tj. o przestępstwo z art. 62 § 2 k.k.s. i z art. 18 § 3 k.k.s. w zw. z art. 76 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s., art. 7 § 1 k.k.s. i art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. przy zastosowaniu art. 8 § 1, 2 i 3 k.k.s.

R. S. został oskarżony o to, że:

V. W okresie od 1 października 2010 roku do 30 września 2011 roku w C. i innych miastach Polski, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z D. P., R. M. i innymi osobami, ze z góry powziętym zamiarem, w krótkich odstępach czasu, w ramach uzgodnionego podziału ról, poprzez wprowadzenie w błąd co do rzetelności przedkładanych dokumentów usiłował doprowadzić Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w C., reprezentującego Skarb Państwa do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości, w kwocie 828.000,00 zł, poprzez: złożenie w dniu 21 czerwca 2011 roku w Drugim Urzędzie Skarbowym w C. deklaracji VAT-7 za miesiąc maj 2011 roku, w której wykazano dla spółki z o.o. (...) kwotę podatku VAT do zwrotu w wysokości 828.000,00 zł, na którą składał się podatek VAT naliczony z fikcyjnej transakcji zakupu środków trwałych w postaci maszyn kruszących, jaka została rzekomo zawarta w dniu 26 maja 2011 roku pomiędzy R. M. prezesem firmy (...) sp. z o. o. z siedzibą w S. a D. P., prezesem zarządu spółki z o. o. (...) z/s w C., w następstwie której D. P. polecił wprowadzenie maszyn kruszących do ewidencji środków trwałych ww. podmiotu i w ten sposób posłużył się w księgowości (...) sp. z o. o. dwoma poświadczającymi nieprawdę fakturami VAT, wystawionymi przez spółkę(...) to jest:

- fakturą VAT nr (...) z dnia 26 maja 2011 roku, dotyczącą zakupu przez (...) sp. z o.o. od M. (...) sp. z o.o. kruszarki stożkowej (...) 200 H., rok produkcji 2011, o wartości brutto 2.583.000,00 zł w tym VAT 483.000,00 zł,

- fakturą VAT nr (...) z dnia 26 maja 2011 roku, dotyczącą zakupu przez (...) sp. z o.o. od M. (...) sp. z o.o. kruszarki szczękowej (...) 106, rok produkcji 2010, o wartości brutto 1.845.000,00 zł w tym VAT 345.000,00 zł,

wiedząc, iż przedmiotowe maszyny nie stanowiły własności spółki (...)i nie zostały zakupione przez spółkę (...) sp. z o. o., lecz zamierzonego celu w postaci uzyskania zwrotu podatku VAT nie osiągnął na skutek odmowy zwrotu tego podatku przez Drugi Urząd Skarbowy w C. tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 294 § 1 k.k. i z art. 273 k.k., przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k.,

VI. w okresie od 1 października 2010 roku do 30 września 2011 roku w C. i innych miejscowościach w Polsce, działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu tego samego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z D. P. i R. M., wprowadził w błąd Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w C. co do rzetelności złożonej w dniu 21 czerwca 2011 roku przez (...) sp. z o. o. deklaracji VAT-7 za miesiąc maj 2011 roku i w ten sposób naraził na nienależny zwrot podatkowej należności publicznoprawnej w kwocie 828.000,00 zł, co stanowi dużą wartość, na którą składał się podatek VAT naliczony z fikcyjnych transakcji zakupu maszyn kruszących, to jest: kruszarki stożkowej L. (...), rok produkcji 2011, o wartości brutto 2.583.000,00 w tym VAT 483.000,00 oraz kruszarki szczękowej L. (...), rok produkcji 2010, o wartości brutto 1.845.000,00 zł w tym VAT 345.000,00 zł,

wiedząc, iż przedmiotowe maszyny nie zostały zakupione przez spółkę (...) sp. z o. o.,

tj. o przestępstwo z art. 76 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s., art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. przy zastosowaniu art. 8 k.k.s.

J. W. został oskarżony o to, że:

VII. w okresie od 1 października 2010 roku do 30 września 2011 roku w C. oraz innych miejscowościach w Polsce, działając w krótkich odstępach czasu, ze z góry powziętym zamiarem, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, poprzez podpisanie jako prezes zarządu Przedsiębiorstwa (...) sp. z o. o. w W. umowy wynajmu sprzętu w postaci kruszarki stożkowej L. (...) oraz kruszarki szczękowej (...) 106 od (...) sp. z o. o. w C., datowanej na dzień 28 czerwca 2011 roku, udzielił pomocy D. P. - prezesowi zarządu spółki (...) sp. z o. o. w C., do wprowadzenia w błąd Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w C. co do rzetelności złożonej w dniu 21 czerwca 2011 roku przez (...) sp. z o. o. deklaracji VAT-7 za miesiąc maj 2011 roku oraz usiłowania doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości Skarbu Państwa reprezentowanego przez Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w C. w postaci zwrotu kwoty 828.000,00 zł, na którą składał się podatek VAT naliczony z fikcyjnej transakcji zakupu wyżej wskazanych maszyn kruszących, tj. o przestępstwo z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 294 § 1 k.k., art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k.

VIII. w okresie od 1 października 2010 roku do 30 września 2011 roku, w C. i innych miejscowościach w Polsce, działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu tego samego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, poprzez podpisanie jako prezes zarządu Przedsiębiorstwa (...) sp. z o. o. w W. umowy wynajmu sprzętu w postaci kruszarki stożkowej L. (...) oraz kruszarki szczękowej L.(...)od (...) sp. z o. o. w C., datowanej na dzień 28 czerwca 2011 roku, udzielił pomocy D. P. - prezesowi zarządu spółki (...) sp. z o. o. w C., do wprowadzenia w błąd Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w C. co do rzetelności złożonej w dniu 21 czerwca 2011 roku przez (...) sp. z o. o. deklaracji VAT-7 za miesiąc maj 2011 roku oraz do narażenia na nienależny zwrot podatkowej należności publicznoprawnej w kwocie 828.000,00 zł, co stanowi dużą wartość, na którą składał się podatek VAT naliczony z fikcyjnych transakcji zakupu wyżej wskazanych maszyn kruszących, tj. o przestępstwo z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 76 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s., art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. przy zastosowaniu art. 8 k.k.s.

Sąd Okręgowy w Częstochowie wyrokiem z dnia 19 lipca 2017 roku, wydanym w sprawie II K 33/14, orzekł co następuje:

1. Oskarżonego D. P. uznaje za winnego dokonania czynu opisanego w punkcie I aktu oskarżenia wyczerpującego dyspozycję art. 13 § 1 kk w zw. z art.286 § 1 kk w zw. z art.294 § 1 i art. 273 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk i za to na podstawie art. 14 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk i art. 33 § 2 i 3 kk wymierza mu karę 2 (dwa) lata pozbawienia wolności oraz 500 (pięćset) stawek dziennych grzywny, przyjmując, że wysokość jednej stawki wynosi 70 (siedemdziesiąt) złotych;

2. Oskarżonego D. P. uznaje za winnego dokonania czynu opisanego w punkcie II aktu oskarżenia wyczerpującego dyspozycję art. 62 § 2 kks (w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2016 r.) i art. 76 § 1 kks w zw. z art. 7 § 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 kks i za to na podstawie art. 76 § 1 kks w zw. z art. 7 § 2 kks w zw. z art.

38 § 1 pkt 3 kks i art. 23 § 1 i 3 kks w zw. z art. 2 § 2 kks wymierza mu karę 1 (jeden) rok pozbawienia wolności oraz 400 (czterysta) stawek dziennych grzywny, przyjmując, że wysokość jednej stawki wynosi 70 (siedemdziesiąt) złotych;

3. Na podstawie art. 8 § 2 kks przyjmuje, że wykonaniu podlega kara surowsza wymierzona wobec oskarżonego D. P. za przestępstwo powszechne opisane w punkcie 1 wyroku w wymiarze 2 (dwa) lat pozbawienia wolności oraz 500 (pięćset) stawek dziennych grzywny, przyjmując, że wysokość jednej stawki wynosi 70 (siedemdziesiąt) złotych;

4. Na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zalicza oskarżonemu D. P. okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 12 listopada 2012 roku, godz. 18.10 do dnia 14 listopada 2012 roku;

5. Oskarżonego R. M. uznaje za winnego dokonania czynu opisanego w punkcie III aktu oskarżenia z tym uzupełnieniem, iż wyrok Sądu Rejonowego w Gdańsku w sprawie III K 271/01 objęty został wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku z dnia 18.01.2008 r., na mocy którego oskarżonemu wymierzono karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbywał w okresie od 2.02.2001 r. do 13.08.2001 r, od 6.09.2001 r. do 15.10.2001 r, od 3.01.2005 r. do 3.01.2006 r. i od 1.04.2009 r. do 12.02.2010 r. i przyjmując, że wyczerpał dyspozycję art. 271 § 1 i 3 kk i art. 18 § 3 kk w zw. z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, na podstawie art. 19 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk i art. 33 § 2 i 3 kk wymierza mu karę 2 (dwa) lata pozbawienia wolności oraz 200 (dwieście) stawek dziennych grzywny, przyjmując, że wysokość jednej stawki wynosi 70 (siedemdziesiąt) złotych;

6. Oskarżonego R. M. uznaje za winnego dokonania czynu opisanego w punkcie IV aktu oskarżenia wyczerpującego dyspozycję art. 62 § 2 kks (w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2016 r.) i art. 18 § 3 kk w zw. z art. 76 § 1 kks w zw. z art. 7 § 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 kks i za to na podstawie art. 19 § 1 kk w zw. z art. 76 § 1 kks w zw. z art. 7 § 2 kks w zw. z art. 38 § 1 pkt 3 kks i art. 23 § 1 i 3 kks w zw. z art. 2 § 2 kks wymierza mu karę 1 (jeden) rok pozbawienia wolności oraz 100 (sto) stawek dziennych grzywny, przyjmując, że wysokość jednej stawki wynosi 70 (siedemdziesiąt) złotych;

7. Na podstawie art. 8 § 2 kks przyjmuje, że wykonaniu podlega kara surowsza wymierzona wobec oskarżonego R. M. za przestępstwo powszechne opisane w punkcie 5 wyroku w wymiarze 2 (dwa) lata pozbawienia wolności oraz 200 (dwieście) stawek dziennych grzywny, przyjmując, że wysokość jednej stawki wynosi 70 (siedemdziesiąt) złotych;

8. Na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zalicza oskarżonemu R. M. okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 11 maja 2015 roku, godz. 17.35 do dnia 21 lipca 2015 roku, godz. 15.43;

9. Oskarżonego R. S. uznaje za winnego dokonania czynu opisanego w punkcie V aktu oskarżenia wyczerpującego dyspozycję art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk i art. 273 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk i za to na podstawie art. 14 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk i art. 33 § 2 i 3 kk wymierza mu karę 1 (jeden) rok i 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności oraz 300 (trzysta) stawek dziennych grzywny, przyjmując, że wysokość jednej stawki wynosi 70 (siedemdziesiąt) złotych;

10. Oskarżonego R. S. uznaje za winnego dokonania czynu opisanego w punkcie VI aktu oskarżenia, wyczerpującego dyspozycję art. 76 § 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 kks i za to na podstawie art. 76 § 1 kks w zw. z art. 38 § 1 pkt 3 kks i art. 23 § 1 i 3 kks wymierza mu karę 1 (jeden) rok pozbawienia wolności oraz 200 (dwieście) stawek dziennych grzywny, przyjmując, że wysokość jednej stawki wynosi 70 (siedemdziesiąt) złotych;

11. Na podstawie art. 8 § 2 kks przyjmuje, że wykonaniu podlega kara surowsza wymierzona wobec oskarżonego R. S. za przestępstwo powszechne opisane w punkcie 9 wyroku w wymiarze 1 (jeden) rok i 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności oraz 300 (trzysta) stawek dziennych grzywny, przyjmując, że wysokość jednej stawki wynosi 70 (siedemdziesiąt) złotych;

12. Oskarżonego J. W. uznaje za winnego dokonania czynu opisanego w punkcie VII aktu oskarżenia wyczerpującego dyspozycję art. 18 § 3 kk w zw. z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art.

12 kk i za to na podstawie art. 19 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk i art. 33 § 2 i 3 kk wymierza mu karę 1 (jeden) rok i 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności oraz 200 (dwieście) stawek dziennych grzywny, przyjmując, że wysokość jednej stawki wynosi 70 (siedemdziesiąt) złotych;

13. Oskarżonego J. W. uznaje za winnego dokonania czynu opisanego w punkcie VIII aktu oskarżenia, wyczerpującego dyspozycję art. 18 § 3 kk w zw. z art. 76 § 1 kks w zw. w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 kks i za to na podstawie art. 19 § 1 kk w zw. z art. 76 § 1 kks w zw. z art. 38 § 1 pkt 3 kks i art. 23 § 1 i 3 kks wymierza mu karę 1 (jeden) rok pozbawienia wolności oraz 180 (sto osiemdziesiąt) stawek dziennych grzywny, przyjmując, że wysokość jednej stawki wynosi 70 (siedemdziesiąt) złotych;

14. Na podstawie art. 8 § 2 kks przyjmuje, że wykonaniu podlega kara surowsza wymierzona wobec oskarżonego J. W. za przestępstwo powszechne opisane w punkcie 12 wyroku w wymiarze 1 (jeden) rok i 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności oraz 200 (dwieście) stawek dziennych grzywny, przyjmując, że wysokość jednej stawki wynosi 70 (siedemdziesiąt) złotych;

15. Na podstawie art. 69 § 1 kk (w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r.), art. 70 § 1 pkt 1 kk (w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r.) i art. 73 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego J. W. kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza tytułem próby na okres 4 (czterech) lat, oddając go w tym czasie pod dozór kuratora sądowego;

16. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. W. kwotę 3.099,60 (trzy tysiące dziewięćdziesiąt dziewięć złotych sześćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu oskarżonego R. M. wraz z podatkiem VAT;

17. Zasądza od oskarżonych tytułem opłaty na rzecz Skarbu Państwa:

- od oskarżonego D. P. kwotę 7.300 (siedem tysięcy trzysta) złotych,
- od oskarżonego R. M. kwotę 3.100 (trzy tysiące sto) złotych,
- od oskarżonego R. S. kwotę 4.500 (cztery tysiące pięćset) złotych,
- od oskarżonego J. W. kwotę 4.500 (cztery tysiące pięćset) złotych

i zwalnia ich od ponoszenia wydatków, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Wyrok został zaskarżony apelacjami obrońców na korzyść oskarżonych D. P., R. M. i R. S.. W zakresie odnoszącym się do oskarżonego J. W. wyrok uprawomocnił się.

Obrońca **R. M.** wskazał, że zaskarża wyrok w całości, przy czym z treści zarzutów wynika, że zaskarżenie ma wyłącznie charakter częściowy i dotyczy rozstrzygnięcia o karze i kosztach. Obrońca zarzucił:

a) rażącą niewspółmierność kary wymierzonej oskarżonemu poprzez wymierzenie mu bezwzględnej kary pozbawienia wolności w wymiarze 2 lat oraz kary grzywny w wymiarze 200 stawek po 70 złotych każda, w sytuacji, gdy w istocie R. M. padł ofiarą procedury z którego nie zdawał sobie kompletnie sprawy, nie osiągnął z przestępstwa żadnej korzyści, jego rola była podrzędna, a przede wszystkim zaś zachowanie oskarżonego w czasie postępowania karnego, którego to wyjaśnienia stały się podstawą do postawienia zarzutów pozostałym współoskarżonym - zatem powinno to doprowadzić Sąd meriti do wniosku, iż biorąc pod uwagę postawę sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste, dotychczasowy sposób życia oraz zachowanie się po popełnieniu przestępstwa celowym i wystarczającym dla osiągnięcia celów kary i zapobieżenia powrotowi do przestępstwa jest zastosowanie względem R. M. dobrodziejstwa nadzwyczajnego złagodzenia kary (art. 60 § 3 k.k.) poprzez wymierzenie kary ograniczenia wolności, zaś w razie nie podzielenia tego stanowiska, orzeczenie kary pozbawienia wolności co najwyżej roku, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania i obniżenie kary grzywny, z uwagi na bardzo trudną sytuację materialną,

b) błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść zaskarżonego wyroku w części dotyczącej kwoty wynagrodzenia adwokackiego, polegający na nieuwzględnieniu wszystkich terminów reprezentowania oskarżonego w niniejszej sprawie, a mianowicie jeden raz przed Sądem Okręgowym, jako pierwszą instancją oraz jeden raz przed Sądem Okręgowym, jako drugą instancją.

W konsekwencji podniesionych zarzutów obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

1. zastosowanie wobec oskarżonego instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary poprzez orzeczenie kary ograniczenia wolności względnie, wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności poniżej jednego roku z warunkowym zawieszeniem jej wykonania i obniżenie kary grzywny lub zawieszenie orzeczonej kary pozbawienia wolności, na mocy z art. 69 k.k. w brzmieniu poprzednio obowiązującym, jako łagodniejszym dla oskarżonego;

2. zasądzenie na rzecz ustanowionego z urzędu obrońcy oskarżonego kosztów obrony w sprawie, uwzględniając wszystkie terminy, włącznie z reprezentacją przed Sądem Okręgowym, jako drugą instancją;

3. zasądzenie na rzecz ustanowionego z urzędu obrońcy oskarżonego kosztów obrony w postępowaniu apelacyjnym, według norm prawem przepisanych.

Obrońca **D. P.** adw. E. K. zaskarżyła wyrok w całości. Podniosła zarzuty:

a) obraży art. 16a KKS poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy okoliczności faktyczne sprawy wskazują, że oskarżony D. P. złożył prawnie skuteczną w rozumieniu przepisów Ordynacji Podatkowej korektę deklaracji podatkowej, a zobowiązanie podatkowe nie powstało, gdyż wystąpiła nadwyżka naliczonego podatku VAT;

b) braku podstaw do przyjęcia okresu popełnienia czynów opisanych w punktach I i II części wstępnej wyroku przez oskarżonego w okresie od dnia 1 października 2010 roku do 30 września 2011 roku, gdy Sąd pierwszoinstancyjny w żaden sposób nie precyzuje, jakie okoliczności faktyczne legły u podstaw takiego rozstrzygnięcia, a w szczególności przyjęcia daty początkowej okresu działania;

c) obrażę art. 38 § 1 pkt 1 KKS poprzez jego zastosowanie w sytuacji, gdy doszło jedynie do narażenia na uszczuplenie należności publicznoprawnej nie zaś jej uszczuplenia;

d) błędne ustalenie wysokości kwoty narażonej na uszczuplenie oraz wysokości kwoty będącej przedmiotem zarzutu w punkcie I, a więc usiłowania doprowadzenia Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości, w kwocie 828.000,00 złotych biorąc pod uwagę rzeczywistą wysokość z tytułu podatku naliczonego

e) błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść orzeczenia polegający na przyjęciu, iż oskarżony był wraz z J. K. w firmie (...) w P., gdzie wykonał zdjęcia kruszarek w sytuacji gdy ani oskarżony, ani świadek nie byli w tymże miejscu,

f) naruszenie przepisów postępowania, a to art. 4 w zw. z art. 7 kpk, poprzez przekroczenie granicy swobodnej oceny materiału dowodowego i dowolną, jego ocenę, uwzględnienie jedynie okoliczności przemawiających na niekorzyść oskarżonego, co skutkowało błędnymi ustaleniami faktycznymi mający istotny wpływ na treść tego orzeczenia, a to poprzez przyjęcie, że oskarżony P. wraz ze świadkiem K. wykonali zdjęcia przedmiotowych kruszarek w sytuacji gdy nigdy żadna z tych osób nie była w P.,

g) mającą wpływ na treść wyroku obrażę przepisów postępowania polegającą na naruszeniu art. 5 § 2 kpk i wyrażonej w nim zasady in dubio pro reo, poprzez niewyjaśnienie, a w konsekwencji rozstrzygnięcie na niekorzyść oskarżonego wszelkich pojawiających się w sprawie wątpliwości, a w szczególności pisemnego oświadczenia K. K., że bierze na siebie odpowiedzialność za wszystkie transakcje związane z zakupem sprzętu.

W konsekwencji podniesionych zarzutów obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od obu zarzucanych mu czynów a ewentualnie, na wypadek nieuwzględnienia tego wniosku, o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Obrońca **D. P.** r. pr. K. M. zaskarżyła wyrok w całości. Podniosła zarzuty:

1) obraży prawa materialnego, tj.

- art. 11 § 1 i 2 k.k. poprzez zakwalifikowanie tego samego czynu jako dwóch odrębnych czynów, w sytuacji gdy jeżeli jeden czyn wyczerpuje znamiona określone w dwóch lub więcej przepisach ustawy karnej, Sąd meriti winien skazać za jedno przestępstwo na podstawie wszystkich zbiegających się przepisów,
- art. 8 § 1 k.k.s. poprzez ustalenie przez Sąd I instancji, jakoby w ustalonym stanie faktycznym zachodziła reguła wielości ocen, co doprowadziło do przyjęcia odpowiedzialności karnej za popełnienie przestępstw z art. 286 § 1 k.k. oraz z art. 76 § 1 k.k.s., w sytuacji gdy pomiędzy tymi przestępstwami nie zachodzi zbieg idealny, a zbieg ma charakter pozorny niepozwalający na przyjęcia odpowiedzialności karnej, gdyż przepis art. 76 § 1 k.k.s stanowi lex specialis w stosunku do art. 286 § 1 k.k.,
- naruszenie art. 8 § 1 k.k.s. poprzez zastosowanie idealnego zbiegu przestępstw i przyjęcie w oparciu o ustalony stan faktyczny odpowiedzialności karnej z art. 273 k.k. czynu I zaskarżonego orzeczenia oraz art. 62 § 2 k.k.s. w zakresie czynu II ww. wyroku podczas gdy art. 62 § 1 k.k.s. stanowi lex specialis w stosunku do art. 273 k.k.
- art. 21 § 1 k.k.s. poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że oskarżony może ponosić odpowiedzialność karno-skarbową, w sytuacji gdy przepisy art. 21 § 1 k.k.s. statuuje, że odpowiedzialność może ponosić oskarżony, tylko wtedy gdy kodeks tak stanowi, a art. 62 § 2 k.k.s, takiej odpowiedzialności za usiłowanie dokonania czynu nie przewiduje lub w sytuacji gdy przestępstwo skarbowe zagrożone jest karą nieprzekraczającą roku pozbawiania wolności lub karą łagodniejszą,
- art. 62 § 2 k.k.s. poprzez jego błędne zastosowanie w sytuacji, gdy w stosunku do czynów popełnionych przed dniem 1 stycznia 2017 r. zbieg art. 62 § 2 k.k.s. z art. 76 § 1 k.k.s. ma charakter zbiegu pomijalnego na podstawie reguły konsumpcji,
- art. 16a k.k.s. poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji gdy oskarżony złożył prawnie skuteczną korektę deklaracji podatkowej i w takiej sytuacji nie podlega on karze za przestępstwo skarbowe;

2) obraży przepisów postępowania tj.:

- obrazę art. 7 k.p.k. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodu z wyjaśnień oskarżonego i nieprzydanie waloru wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego w zakresie transakcji sprzedaży kruszarki stożkowej oraz kruszarki szczękowej, organizacji sprzedaży oraz roli K. K., który okazywał przedmiot sprzedaży oskarżonemu, w celu udowodnienia posiadania przedmiotów sprzedaży,
- obrazę art. 6 k.p.k. w zw. art. 424 § 1 pkt. 1 k.p.k. polegającą na zbiorczym powołaniu w uzasadnieniu skarżonego orzeczenia dowodów, na których oparł się Sąd, co utrudnia prawidłową ocenę ustaleń faktycznych oraz narusza prawa do obrony oskarżonego,
- obrazę art. 6 k.p.k. i art. 424 § 2 k.p.k. polegającą na niewskazaniu przez Sąd w uzasadnieniu skarżonego orzeczenia motywów co do wymiaru orzeczonej wobec oskarżonego kary;

3) błędu w ustaleniach faktycznych polegającego na uznaniu przez Sąd, iż oskarżony D. P. działał w zamiarze bezpośrednim w sytuacji, gdy oskarżony za namową K. K. dokonał zakupu maszyn, które to K. K. okazywał mu na zdjęciach wraz z tabliczkami znamionowymi, co miało potwierdzić posiadanie maszyn przez sprzedającego;

ewentualnie (w razie niepodzielenia wyżej wymienionych zarzutów)

4) rażącej niewspółmierności kary, biorąc pod uwagę postawę oskarżonego oraz złożenie przez niego korekty deklaracji do Urzędu Skarbowego, jak również wycofanie maszyn ze środków trwałych.

W konsekwencji podniesionych zarzutów obrońca wniósł o umorzenie postępowania co do czynu opisanego w pkt 1 wyroku, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt 1 i 2 i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów a „z daleko idącej ostrożności procesowej” o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania a także zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej kosztów postępowania i zwolnienie oskarżonego od ich ponoszenia oraz obciążenie nimi Skarbu Państwa.

Obrońca **D. P.** i **R. S.** adw. L. K. zaskarżył wyrok w całości.

W zakresie odnoszącym się do oskarżonego **D. P.** podniósł zarzuty:

1) obrazy przepisów postępowania karnego, mającej istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia, tj.:

a) art. 7 kpk i art. 424 § 1 pkt 1 in fine kpk poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów, wyrażającej się w sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania, wybiórczej, bezkrytycznej i jednoznacznie ukierunkowanej na poniesienie odpowiedzialności karnej przez oskarżonego, analizy:

- wyjaśnień oskarżonego, w tym przede wszystkim w zakresie w którym nie przyznawał się on do obu zarzucanych mu czynów oraz wskazywał, iż nie uczestniczył w sposób świadomy w jakimkolwiek wyłudzeniu podatku VAT, a także iż ufał K. K., który faktycznie zajmował się organizacją transakcji;

- wyjaśnień pozostałych współoskarżonych, z których wynika iż nie znali oskarżonego (poza wyjaśnieniami R. S.), ani też nie rozpoznali go na okazywanych tablicach poglądowych, a co za tym idzie oznacza to, iż nie uczestniczył on w sposób świadomy w procederze mającym na celu uzyskanie zwrotu podatku VAT, lecz jego Firma została w sposób bezprawny wykorzystana przez osoby trzecie, a sam oskarżony wprowadzony w błąd;

- zeznań E. N. - księgowej, która potwierdza złożenie korekty deklaracji kruszarek oraz iż w czasie zakupu wszelkie kwestie formalne zostały dopełnione;

- zeznań świadków M. S. (k. 611-612), W. B. (k. 642-643v) L. G. (k. 644- 645), G. P., którzy nie rozpoznali oskarżonych D. P. i R. S. jako osoby, które miałyby z nimi kontakt w związku z przeprowadzanymi transakcjami;

- opinii biegłego grafologa, z których wynika iż podpisy pod dokumentami znajdującymi się w materiale dowodowym przedmiotowej sprawy zostały nakreślone przez osoby, które się pod nimi podpisały, a co za tym idzie są autentyczne, w szczególności dotyczy to oświadczenia podpisanego przez K. K., z którego wynika, iż całość odpowiedzialności za zaistniałą sytuację ponosi tylko i wyłącznie jego osoba;

b) art. 424 § 1 pkt. 2 kpk polegającą na nie wyjaśnieniu podstawy prawnej poszczególnych czynów, co skutecznie uniemożliwia kontrolę zaskarżonego orzeczenia;

2) a w konsekwencji błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia, polegającego na przyjęciu że oskarżony dopuścił się popełnienia zarzucanych mu czynów zabronionych, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy (tj. wyjaśnienia jego i współoskarżonych, złożona korekta, opinie biegłego grafologa) prowadzą do odmiennych wniosków, w szczególności iż:

1. oskarżony nie miał zamiaru bezpośredniego popełnienia przestępstwa oszustwa bowiem dokonał z własnej woli i inicjatywy korekty złożonych deklaracji;

2. pomiędzy oskarżonymi istniało „porozumienie” wskazane jako znamię w zarzucanych im czynach, podczas gdy brak jest jakichkolwiek dowodów na poparcie takiej tezy;

3. żaden dowód nie wskazuje na bezpośrednie sprawstwo oskarżonego, a analiza całokształtu dowodów prowadzi do wniosku, że istnieje co najmniej kilka możliwych, wykluczających się wersji wydarzeń, natomiast stan faktyczny przyjęty przez Sąd oparty jest jedynie na poszlakach, zawierających wewnętrzne sprzeczności i niewiążących się w jedyny możliwy łańcuch zdarzeń.

W zakresie odnoszącym się do oskarżonego **R. S.** podniósł zarzuty:

1) obrazy przepisów postępowania karnego, mającej istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia, tj.:

a) art. 7 kpk i art. 424 § 1 pkt 1 in fine kpk poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów, wyrażającej się w sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania, wybiórczej, bezkrytycznej i jednoznacznie ukierunkowanej na poniesienie odpowiedzialności karnej przez oskarżonego, analizy:

- wyjaśnień oskarżonego, w tym przede wszystkim w zakresie w którym nie przyznawał się on do obu zarzucanych mu czynów oraz wskazywał, iż nie miał nic wspólnego z transakcjami Spółki (...), a także iż jedynie pomagał K. K., gdyż chciał u niego pracować, a ten pozostawił u niego w pojeździe dokumenty i inne przedmioty, które nigdy nie stanowiły własności R. S.;

- wyjaśnień pozostałych współoskarżonych, z których wynika, iż nie znali oskarżonego (poza wyjaśnieniami D. P.), ani też nie rozpoznali go na okazywanych tablicach poglądowych, a co za tym idzie oznacza to, iż nie uczestniczył on w sposób świadomy w procedurze mającej na celu uzyskanie zwrotu podatku VAT, a oskarżony został wprowadzony w błąd przez K. K. i wykonywał jedynie jego polecenia, nie mając świadomości co do nierzetelności w działalności K. K.;

- zeznań świadków M. S. (k. 611-612), W. B. (k. 642-643v) L. G. (k. 644- 645), G. P., którzy nie rozpoznali oskarżonych D. P. i R. S. jako osoby, które miałyby z nimi kontakt w związku z przeprowadzanymi transakcjami

- opinii biegłego grafologa, z których wynika iż podpisy pod dokumentami znajdującymi się w materiale dowodowym przedmiotowej sprawy zostały nakreślone przez osoby, które się pod nimi podpisały, a co za tym idzie są autentyczne i nikt, w tym oskarżony nie dokonywał ich podrobienia;

b) art. 424 § 1 pkt. 2 kpk polegającej na nie wyjaśnieniu podstawy prawnej poszczególnych czynów, co skutecznie uniemożliwia kontrolę zaskarżonego orzeczenia;

2) a w konsekwencji błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia, polegającego na przyjęciu że oskarżony dopuścił się popełnienia zarzucanych mu czynów zabronionych, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy (tj. wyjaśnienia jego i współoskarżonych, złożona przez D. P. korekta, opinie biegłego grafologa, pokwitowanie odbioru środków finansowych) prowadzą do odmiennych wniosków, w szczególności, iż:

1. oskarżony nie brał udziału w procedurze objętym niniejszym postępowaniem, a jedynie wykonywał czynności dla K. K. pozostając w dobrej wierze co do jego zamiarów i legalności działania;

2. pomiędzy oskarżonymi istniało „porozumienie” wskazane jako znamię w zarzucanych im czynach, podczas gdy brak jest jakichkolwiek dowodów na poparcie takiej tezy;

3. żaden dowód nie wskazuje na bezpośrednie sprawstwo oskarżonego, a analiza całokształtu dowodów prowadzi do wniosku, że istnieje co najmniej kilka możliwych, wykluczających się wersji wydarzeń, natomiast stan faktyczny przyjęty przez Sąd oparty jest jedynie na poszlakach, zawierających wewnętrzne sprzeczności i niewiążących się w jedyny możliwy łańcuch zdarzeń;

4. na komputerze marki T. zabezpieczonym podczas przeszukania miejsca zamieszkania oskarżonego nie odnaleziono jakichkolwiek materiałów, czy informacji które byłyby przydatne dla niniejszego postępowania i miały z nim związek (k. 1261 - 1265)

W zakresie odnoszącym się do obydwu oskarżonych obrońca podniósł ponadto zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonej kary polegającej na wymierzeniu oskarżonym kar bezwzględnych pozbawienia wolności, podczas gdy dla osiągnięcia indywidualno i ogólnie prewencyjnych celów kary wystarczające byłoby orzeczenie kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby, przy uwzględnieniu, że w stosunku do oskarżonych zachodzi pozytywna prognoza kryminologiczna co wynika z tego, iż oskarżeni cieszą się pozytywną opinią w miejscu zamieszkania, mają na utrzymaniu rodziny.

W konsekwencji podniesionych zarzutów obrońca wniósł o:

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonych D. P. i R. S. od zarzucanych im czynów;
- 2) ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji;
- 3) z ostrożności procesowej, w przypadku nieuwzględnienia powyższych wniosków, o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonym kar pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich na okres próby.

Obrońca **R. S.** adw. E. K. zaskarżyła wyrok w całości. Podniosła zarzuty:

a) naruszenia przepisów postępowania, a to art. 4 w zw. z art. 7 kpk, poprzez przekroczenie granicy swobodnej oceny materiału dowodowego i dowolną jego ocenę, uwzględnienie jedynie okoliczności przemawiających na niekorzyść oskarżonego, co skutkowało błędnymi ustaleniami faktycznymi mający istotny wpływ na treść tego orzeczenia, a to poprzez przyjęcie, że:

- oskarżony wiedział o działaniach podejmowanych przez D. P., wiedział o fakcie złożenia deklaracji podatkowej i wniosku o zwrot nadwyżki podatku VAT i w bliżej nieokreślony sposób brał w tych działaniach udział w sytuacji, gdy żadne zachowania oskarżonego nie wskazują na współpracę w tym zakresie,

- oskarżony działał wspólnie i w porozumieniu z D. P. i R. M., w sytuacji, gdy R. M. nigdy nie kontaktował się z oskarżonym, nigdy go nawet nie widział, a jedynie kontaktował się z K. K.;

b) bezpodstawnego przyjęcia, iż oskarżony swoim zachowaniem wyczerpał znamiona czynów z art. 76 § 1 k.k.s., co pozostaje w sprzeczności ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, jak i ustaleniami Sądu zamieszczonymi w pisemnych motywach wyroku w sytuacji, gdy nie można dopatrzeć się związku pomiędzy złożeniem deklaracji przez oskarżonego P. a zachowaniem oskarżonego S.;

c) obrazy art. 20 § 2 KKS przez jego niezastosowanie w sytuacji przyjęcia, jak wynika to z pisemnych motywów wyroku (k. 53 uzasadnienia), pomocnictwa oskarżonego S. do popełnienia czynu opisanego w punkcie VI części wstępnej wyroku,

d) braku podstaw do przyjęcia okresu popełnienia czynów opisanych w punktach V i VI części wstępnej wyroku przez oskarżonego w okresie od dnia 1 października 2010 roku do 30 września 2011 roku, gdy Sąd pierwszoinstancyjny w żaden sposób nie precyzuje, jakie okoliczności faktyczne legły u podstaw takiego rozstrzygnięcia, a w szczególności przyjęcia daty początkowej okresu działania,

e) obrazy art. 38 § 1 pkt 1 KKS przez jego zastosowanie, w sytuacji gdy nie jest wystarczające samo narażenie na uszczuplenie tej należności, chociażby to naruszenie było nawet dużej wartości, koniecznym jest uszczuplenie należności, które w okolicznościach niniejszej sprawy nie miało miejsca.

f) mającej wpływ na treść wyroku obraży przepisów postępowania polegającej na naruszeniu art. 5 § 2 kpk i wyrażonej w nim zasady in dubio pro reo, poprzez niewyjaśnienie, a w konsekwencji rozstrzygnięcie na niekorzyść oskarżonego wszelkich pojawiających się w sprawie wątpliwości, a w szczególności do zakwestionowania wyjaśnień oskarżonego, że K. K. pozostawił w jego samochodzie dokumenty i pieczętą firmowe.

W konsekwencji podniesionych zarzutów obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od obu zarzucanych mu czynów, ewentualnie na wypadek nieuwzględnienia tego wniosku o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja obrońcy oskarżonego R. M.

Nie zasługuje na uwzględnienie apelacja obrońcy oskarżonego R. M.. Jakkolwiek pierwszy z zarzutów został określony jako zarzut rażącej niewspółmierności kary, to jednak zawiera on w swojej treści także zarzut obraży prawa materialnego. Podnosi mianowicie obrońca, że z uwagi na treść złożonych przez oskarżonego wyjaśnień konieczne było wymierzenie kary przy zastosowaniu art. 60 § 3 k.k. Jako, że przepis ten przewiduje obligatoryjne nadzwyczajne złagodzenie kary, to jego niezastosowanie, w sytuacjach w tym przepisie przewidzianych, nie byłoby wyłącznie wymierzeniem kary rażąco niewspółmiernej, ale także naruszeniem prawa materialnego. Wyjaśnienia R. M. nie mają jednak takich cech, o których mowa w art. 60 § 3 k.k. Warunkiem zastosowania art. 60 § 3 k.k. jest ujawnienie przez sprawcę współdziałającego z innymi osobami w popełnieniu przestępstwa informacji dotyczących osób uczestniczących w popełnieniu tego przestępstwa oraz istotnych okoliczności jego popełnienia. R. M. składając wyjaśnienia w toku śledztwa nie spełnił żadnego z tych warunków. Nie ujawnił ani osób z nim współdziałających (twierdził, że wie tylko o jednej związanej z tym zdarzeniem osobie – swoim koledze o imieniu W. z G.) ani istotnych okoliczności popełnienia przestępstwa. W istocie wyjaśnienia R. M. sprowadzają się do potwierdzenia okoliczności już organom ścigania wiadomych, tj. podpisania przez R. M. fikcyjnej umowy sprzedaży kruszarek.

Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut rażącej niewspółmierności kary. Wymierzona oskarżonemu kara nie ma cech rażącej surowości. W kontekście wartości szkody, jaka miała, zgodnie z zamiarem sprawców, zostać wyrządzona (ponad 800 tys. zł) oraz sposobu, w jaki miało to zostać zrealizowane, kara 2 lat pozbawienia wolności ma charakter wyważony i z całą pewnością nie jest nadmiernie surowa. Zestawienie tych okoliczności z wielokrotną uprzednią karalnością R. M., działającego w warunkach recydywy, pozwala stwierdzić, że kara ta może być oceniana wręcz jako łagodna. Obrońca podnosi w apelacji, że rola oskarżonego była podrzędna i on sam nie odniósł z tego przestępstwa korzyści. Choć nie podniesiono zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych co do świadomości oskarżonego i działania z zamiarem popełnienia przestępstwa, to jednak obrońca kwestionując wymierzoną karę podnosi także, jakoby oskarżony był uczestnikiem „procederu z którego nie zdawał sobie kompletnie sprawy”. Godzi się zatem przypomnieć, czego przecież obrońca w apelacji nie kwestionuje, że oskarżonemu przypisano działanie z zamiarem kierunkowym oszustwa, co wszak wymagało ustalenia pełnej świadomości po jego stronie a w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku szczegółowo i przekonująco wykazano, że o jakiegokolwiek niewiedzy, czy nieświadomości po jego stronie nie może być mowy. Przy wymiarze kary Sąd Okręgowy prawidłowo uwzględnił rolę oskarżonego w usiłowaniu oszustwa. Jakkolwiek decydującą rolę w tym przestępstwie istotnie odegrał D. P., to znaczenia roli R. M. również nie można bagatelizować. To on podpisał dokumentację, z której wynikało, jakoby był sprzedawcą kruszarek. Następnie dokonał przelewu otrzymanych z firmy (...) środków w kwocie 200 tys. zł na rachunek założony tylko dla potrzeb tej konkretnej transakcji przez R. S., co umożliwiło niezwłoczne wypłacenie tych środków i swobodne postąpienie z nimi przez R. S.. W świetle uprzedniej karalności oskarżonego i działania w warunkach recydywy oczywiście chybiony jest też omawiany zarzut w części, w jakiej kwestionowane jest niezastosowanie warunkowego zawieszenia kary. Nie budzi zastrzeżeń także rozstrzygnięcie o karze grzywny. Zarówno jej wymiar, jak i wysokość stawki dziennej są ustalone prawidłowo i nie mają cech rażącej niewspółmierności. Trafnie Sąd Okręgowy uznał, że w realiach sprawy obok kar pozbawienia wolności należało orzec grzywny, skoro oskarżeni działali w celu osiągnięcia korzyści majątkowej znacznej wartości. Gdyby zgodnie z zamiarem współsprawców udało się uzyskać nienależny zwrot podatkowy, to

uzyskaliby oni korzyść majątkową w kwocie ponad 800 tys. zł. Bez znaczenia jest przy tym planowany sposób rozdysponowania korzyści majątkowej, jaka miałaby zostać osiągnięta z popełnienia przestępstwa.

Chybiony jest zarzut dotyczący przyznanych adw. A. W. kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu. Postępowanie sądowe zostało wszczęte przed wejściem w życie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015 r., poz. 1801). Zgodnie z § 22 tego rozporządzenia wysokość tych kosztów podlegała zatem ustaleniu na podstawie przepisów dotychczas obowiązujących, tj. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. 2013.461 ze zm.). Stawka minimalna za obronę przed sądem okręgowym jako I instancją wynosiła 600 zł i ulegała podwyższeniu o 20 % za każdy kolejny termin rozprawy. obrońca podnosi, że wynagrodzenie należało dodatkowo podwyższyć w związku z faktem, że reprezentowała oskarżonego także „jeden raz przed Sądem Okręgowym, jako pierwszą instancją oraz jeden raz przed Sądem Okręgowym, jako drugą instancją w dniu 17 czerwca 2015 roku”. Zestawienie tego stwierdzenia z danymi z akt sprawy wskazuje, że obrońca domaga się podwyższenia wynagrodzenia w związku z udziałem w posiedzeniach Sądu Okręgowego dotyczących wniosku o uchylenie tymczasowego aresztowania (k. 2053, 2068). Zgodnie z § 16 rozporządzenia z 28 września 2012 r. w sprawach, w których rozprawa trwa dłużej niż jeden dzień, stawka minimalna ulegała podwyższeniu za każdy następny dzień o 20 %. Brak było natomiast podstaw do przyznawania wynagrodzenia w związku z udziałem obrońcy w posiedzeniach. Tym samym omawiany zarzut należało uznać za bezzasadny.

Apelacja obrońcy oskarżonego D. P. adw. E. K.

Apelacja obrońcy D. P. okazała się zasadna w tym tylko zakresie, w jakim wskazywała na błąd w ustaleniach co do czasu popełnienia przypisanych przestępstw (zarzut „b”). Przyjęcie daty początkowej działania oskarżonego na 1 października 2010 r. nie zostało w żaden sposób uzasadnione przez Sąd I instancji a zgromadzone dowody nie dawały podstaw do przyjęcia, że już wtedy rozpoczęły się działania wchodzące w skład przypisanego przestępstwa ciągłego. Błąd ten jest szczególnie wyraźny w kontekście poczynionego przez Sąd Okręgowy ustalenia, że spółka (...) powstała dopiero w listopadzie 2010 r. Oskarżony D. P. nie mógłby zatem działać jako jej prezes już w październiku 2010 r. Chybione jest twierdzenie Sądu Okręgowego, jakoby przeszkodą do modyfikacji okresu działania D. P. miało być związanie granicami oskarżenia. Orzekanie w granicach oskarżenia nie zwalnia przecież Sądu z obowiązku poczynienia zgodnych z prawdą ustaleń faktycznych i przyjęcia takiego czasu popełnienia przestępstwa, jaki wynika z przeprowadzonych dowodów. Pierwszą czynnością stanowiącą ewidentny przejaw działania w celu wyłudzenia nienależnego zwrotu podatkowego jest sporządzenie dwóch poświadczających nieprawdę faktur VAT z 26 maja 2011 r., potwierdzających rzekomy zakup przez (...) sp. z o.o. dwóch kruszarek od (...)sp. z o.o. Jeśli nawet były podejmowane przed tą datą jakies czynności zmierzające do wyłudzenia podatku, to nie sposób postrzegać ich inaczej, jak fazy przygotowań, w takim przypadku nie będących jeszcze przestępstwem. Trafnie natomiast określono końcową datę popełnienia przypisanych czynów na 30 września 2011 r. W tym dniu miało wszak dojść do rzekomego zwrotu kruszarek firmie R. M., jak to wynika z datowanego na 30 września 2011 r. protokołu zwrotu maszyn (k. 1428-1431). Konsekwencją tego zarzutu musiała być zatem zmiana opisu czynów przypisanych oskarżonym w pkt 1, 2, 5, 6, 9, 10, 12 i 13 zaskarżonego wyroku poprzez wskazanie, że zostały one popełnione w okresie od 26 maja 2011 r. do 30 września 2011 r. Zasygnalizować w tym miejscu należy, że tożsamy zarzut co do czasu popełnienia przypisanych przestępstw został podniesiony także w apelacji wniesionej przez adw. E. K. na korzyść oskarżonego R. S.. Zważywszy na fakt, iż wszystkim oskarżonym przypisano odpowiedzialność za te same zachowania (w przypadku D. P. i R. S. – w formie współsprawstwa a w przypadku R. M. i J. W. – pomocnictwa) a zmiana co do czasu popełnienia przestępstwa jest zmianą na korzyść (skrócony zostaje okres działania przestępczego) konieczne było dokonanie takiej zmiany co do wszystkich oskarżonych, w tym także J. W., który apelacji nie wywodził (art. 435 k.p.k.).

W pozostałym zakresie apelacja wniesiona na korzyść D. P. przez adw. E. K. jest bezzasadna.

Chybiony jest zarzut obrazy art. 16a k.k.s. poprzez jego niezastosowanie. Faktycznie korekta była prawnie skuteczna, skoro została złożona po zakończeniu kontroli podatkowej (k. 541), uwzględniała ustalenia pokontrolne (k. 2518)

i zwrot podatku nie nastąpił. Zastosowanie art. 16a k.k.s. wykluczało jednak w realiach sprawy przypisanie oskarżonemu odpowiedzialności za przestępstwo skarbowe kwalifikowane kumulatywnie. Sąd Apelacyjny w pełni podziela pogląd wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2012 r., sygn. I KZP 3/12 (OSNKW 2012/8/80), zgodnie z którym „Jeżeli przepis przyjęty w ramach kumulatywnego zbiegu przepisów ustawy, zastosowanego na podstawie art. 7 § 1 k.k.s., nie zawiera znamion pozwalających, po ich wypełnieniu, na złożenie korekty deklaracji podatkowej, to wykluczone jest zaniechanie ukarania sprawcy na podstawie art. 16a k.k.s. za tak zakwalifikowane przestępstwo, pomimo że wypełniło ono również znamiona czynu objętego tym przepisem.”. Obok realizacji znamion art. 76 § 1 k.k.s. oskarżony zrealizował także ustawowe znamiona art. 62 § 2 k.k.s. (w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2016 r.). Tym samym nie było podstaw do zastosowania art. 16a k.k.s. Faktem jest, że Sąd Okręgowy nie wyartykułował tego w sposób jednoznaczny w pisemnym uzasadnieniu wyroku. Nawet jednak w sytuacji, gdy uzasadnienie Sądu meriti w tym zakresie nie jest doskonałe, to oczywistym jest, że z art. 16a k.k.s. nie może skorzystać sprawca przestępstwa skarbowego kwalifikowanego kumulatywnie m.in. z art. 62 § 2 k.k.s.

Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut obrazy art. 38 § 1 pkt 1 k.k.s. (w istocie zarzut ten odnosi się do art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. stanowiącego materialnoprawną podstawę nadzwyczajnego obostrzenia a nie art. 38 § 1 k.k.s. określającego jedynie konsekwencje tego w odniesieniu do wymiaru kary) poprzez jego zastosowanie w sytuacji, gdy doszło jedynie do narażenia na uszczuplenie należności publicznoprawnej, nie zaś jej uszczuplenia. Podstawą zastosowania tego przepisu nie było bowiem w realiach sprawy ustalenie, że doszło do narażenia na uszczuplenie należności publicznoprawnej dużej wartości, ale stwierdzenie, że oskarżony popełnił umyślnie przestępstwo skarbowe, a wartość przedmiotu czynu zabronionego była duża. W przypadku przestępstw skarbowych z art. 76 § 1 k.k.s., polegających wszak na nienależnym zwrocie lub umorzeniu należności publicznoprawnej, nie dochodzi do uszczuplenia należności publicznoprawnej. Może mieć zatem do nich zastosowanie wyłącznie druga z alternatywnych przesłanek nadzwyczajnego obostrzenia, o których mowa w art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s.

Nietrafny jest zarzut błędu w ustaleniach faktycznych co do „wysokości kwoty narażonej na uszczuplenie oraz wysokości kwoty będącej przedmiotem zarzutu w punkcie I, a więc usiłowania doprowadzenia Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości, w kwocie 828.000,00 złotych biorąc pod uwagę rzeczywistą wysokość z tytułu podatku naliczonego”. Ustalenia Sądu Okręgowego w tym zakresie były prawidłowe i opierały się wprost na dokumentacji podatkowej. Taka właśnie miała być bowiem kwota zwróconego podatku, co wynikało z wyliczenia nadwyżki podatku naliczonego nad należnym (tak np. str. 35-36 uzasadnienia zaskarżonego wyroku).

Nie zasługują na uwzględnienie zarzuty błędu w ustaleniach faktycznych mającego wpływ na treść orzeczenia a polegającego na „przyjęciu, iż oskarżony był wraz z J. K. w firmie (...) w P., gdzie wykonał zdjęcia kruszarek w sytuacji, gdy ani oskarżony, ani świadek nie byli w tymże miejscu” oraz naruszenia przepisów postępowania, a to art. 4 w zw. z art. 7 kpk, poprzez „przekroczenie granicy swobodnej oceny materiału dowodowego i dowolną jego ocenę, uwzględnienie jedynie okoliczności przemawiających na niekorzyść oskarżonego, co skutkowało błędnymi ustaleniami faktycznymi mającymi istotny wpływ na treść tego orzeczenia, a to poprzez przyjęcie, że oskarżony P. wraz ze świadkiem K. wykonali zdjęcia przedmiotowych kruszarek w sytuacji, gdy nigdy żadna z tych osób nie była w P.”. Sąd Okręgowy nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów ani nie pominął żadnych istotnych dla rozstrzygnięcia okoliczności ustalając, że oskarżony uczestniczył w sporządzaniu fotografii tabliczek znamionowych kruszarek znajdujących się na terenie firmy (...). Kompleksowa ocena zgromadzonych dowodów uprawniała do uznania za udowodnioną obecności D. P. w tej firmie i wykonywania takich zdjęć. Zeznania przedstawicieli tej firmy (którzy faktycznie nie mieli całkowitej pewności co do rozpoznania oskarżonego) trzeba było bowiem zestawiać z dysponowaniem m.in. przez oskarżonego fotografiami tam wówczas sporządzonymi oraz wykorzystaniem ich przed Urzędem Skarbowym.

Chybiony jest zarzut obrazy art. 5 § 2 k.p.k. Do obrazy tego przepisu może dojść wyłącznie w sytuacji, gdy Sąd powziął wątpliwości o charakterze nieusuwalnym i rozstrzygnął je na niekorzyść oskarżonego, względnie, gdy w świetle zgromadzonych dowodów powinien był takie wątpliwości powziąć. W realiach sprawy sytuacja taka nie miała miejsca. Wątpliwości, o których mowa w art. 5 § 2 k.p.k. nie mogą być utożsamiane z wątpliwościami, jakie powzięła

strona uczestnicząca w postępowaniu. Sąd Okręgowy przeprowadził kompleksową ocenę dowodów, uwzględniając wszelkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia a nie tylko te, które były dla oskarżonego obciążające. Znaczenie dokumentu w postaci pisemnego oświadczenia K. K., że „bierze na siebie odpowiedzialność za wszystkie transakcje związane z zakupem sprzętu” (k. 1427) zostało należycie ocenione przez Sąd Okręgowy. Sporządzenie takiego oświadczenia w żadnej mierze nie może być traktowane jako przesłanka zwolnienia z odpowiedzialności innych osób uczestniczących w procedurze wyłudzenia podatkowego w związku z taką transakcją. Sąd I instancji przekonująco wyjaśnił w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, dlaczego istniały podstawy do przypisania D. P. odpowiedzialności za umyślne przestępstwo i przestępstwo skarbowe a także wyczerpująco omówił, dlaczego nie ma podstaw do ustalenia, jakoby był on jedynie nieświadomym uczestnikiem działań inspirowanych i realizowanych przez K. K.. W żadnej mierze nie podważają trafności ustaleń poczynionych przez Sąd Okręgowy uzupełniające wyjaśnienia złożone przez D. P. w postępowaniu odwoławczym. Fakt rzekomego oglądania kruszarek należących do K. K. a znajdujących się w okolicach Z. nigdy wcześniej nie był przez oskarżonego podnoszony. Oskarżony odmówił wyjaśnienia przyczyny, dla której wcześniej okoliczności tej nie ujawniał. W kontekście profilu działalności, jaką zajmował się K. K. oraz bardzo wąskiego dostępu do tego typu specjalistycznych urządzeń na polskim rynku zupełnie nieprzekonujące jest twierdzenie, jakoby miały istnieć jeszcze inne kruszarki, którymi miałyby dysponować ta osoba, a które miałyby rzekomo stanowić przedmiot transakcji objętych zarzutami.

Apelacja obrońcy oskarżonego D. P. r. pr. K. M.

Zarzuty podniesione w apelacji drugiego obrońcy oskarżonego D. P. nie zasługują na uwzględnienie. Kilka zarzutów podniesionych w tym środku odwoławczym opiera się na wadliwej koncepcji wykładni art. 8 k.k.s. Faktem jest, że w judykaturze i doktrynie prawa karnego pojawiały się różne, także sprzeczne ze sobą poglądy co do zakresu zastosowania reguły wyłączania wielości ocen w prawie karnym powszechnym i prawie karnym skarbowym. Dominujący a od kilku lat praktycznie bezsporny kierunek wykładni wskazuje jednak na odrębność tych regulacji. Sąd Apelacyjny w pełni podziela i nie znajduje żadnych podstaw, by kwestionować stanowisko wyrażone w uchwale 7 sędziów SN z 24 stycznia 2013 r., sygn. I KZP 19/12, zgodnie z którym reguły wyłączania wielości ocen mają zastosowanie jedynie w wypadku zbiegu przepisów ustawy, natomiast nie stosuje się ich w razie idealnego zbiegu czynów zabronionych, o którym mowa w art. 8 § 1 k.k.s. Zarówno w przypadku norm art. 286 k.k. i art. 76 k.k.s., jak i norm art. 273 k.k. i art. 62 § 2 k.k.s. zasadne jest zatem przypisanie sprawcy odpowiedzialności zarówno za przestępstwo, jak i za przestępstwo skarbowe – z tym zastrzeżeniem, że wykonaniu podlega wyłącznie kara surowsza (art. 8 k.k.s.).

Chybiony jest zarzut obrazy art. 21 § 1 k.k.s. poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że oskarżony może ponosić odpowiedzialność karno-skarbową za przestępstwo skarbowe popełnione w formie stadialnej usiłowania. Zarzut ten opiera się na zupełnie błędnym założeniu, że oskarżonemu przypisano jedynie usiłowanie popełnienia przestępstwa skarbowego. O ile pozostające w zbiegu przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i in. zatrzymane zostało w fazie stadialnej usiłowania, to przestępstwo skarbowe z art. 76 § 1 k.k.s. i in. zostało dokonane. Jest to możliwe z uwagi na odmienną konstrukcję tych typów czynów zabronionych. O ile oszustwo powszechne zostaje dokonane dopiero z chwilą doprowadzenia pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (przestępstwo materialne z naruszenia dobra prawnego), to oszustwo skarbowe wchodzi w fazę stadialną dokonania już w momencie, gdy sprawca wprowadza w błąd właściwy organ narażając na nienależny zwrot podatkowej należności publicznoprawnej (przestępstwo z narażenia). Nieuwzględnienie wniosku o zwrot podatkowy nie zmienia faktu, że doszło do narażenia na taki zwrot i tylko wyniki kontroli podatkowej temu zapobiegły. Tym samym działanie realizujące znamiona art. 76 § 1 k.k.s. weszło w fazę stadialną dokonania. Pozostające w zbiegu przestępstwo skarbowe z art. 62 § 2 k.k.s. zostaje zas dokonane już w momencie wykonania przez sprawcę czynności czasownikowej stanowiącej znamię czynu zabronionego, tzn. w realiach sprawy posłużenia się nierzetelną fakturą (przestępstwo formalne). W realiach sprawy bezprzedmiotowy był zatem zarzut obrazy art. 21 § 1 k.k.s., skoro przepis ten nie ma zastosowania do dokonanych przestępstw skarbowych.

Nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut obrazy art. 62 § 2 k.k.s. poprzez jego błędne zastosowanie w sytuacji, gdy w stosunku do czynów popełnionych przed dniem 1 stycznia 2017 r. zbieg art. 62 § 2 k.k.s. z art. 76 § 1 k.k.s. ma charakter

zbiegu pomijalnego na podstawie reguły konsumpcji. Wbrew twierdzeniom skarżącego także w stanie prawnym sprzed 1 stycznia 2017 r. wymienione normy nie pozostawały w takim stosunku, który uzasadniałby zastosowanie reguł wyłączania wielości ocen (w szczególności konsumpcji). Zachowania realizujące znamiona art. 76 § 1 k.k.s. nie musiały wszak wcale polegać na posłużeniu się nierzetelną fakturą, skoro możliwe było podanie danych niezgodnych ze stanem rzeczywistym lub zatajenie rzeczywistego stanu rzeczy bez posługiwania się dokumentem, o którym mowa w art. 62 § 2 k.k.s. Trafnie uznano zatem, że zasadne było przyjęcie kwalifikacji kumulatywnej.

Zarzut obrazy art. 16a k.k.s. został oparty na tej samej argumentacji, co tożsamy zarzut podniesiony w apelacji adw. E. K.. Mają do niego zatem pełne zastosowanie zaprezentowane wcześniej wywody świadczące o bezzasadności takiego zarzutu.

Nie zasługują na uwzględnienie zarzuty obrazy przepisów postępowania. Wbrew twierdzeniom skarżącego w postępowaniu przed Sądem I instancji nie doszło do obrazy art. 7 k.p.k. Sąd dokonał prawidłowej, zgodnej ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, oceny dowodów a wynikające z niej wnioski przekonująco uzasadnił. Sąd Apelacyjny w pełni podziela wywody Sądu Okręgowego co do roli, jaką odegrał D. P. w popełnieniu przypisanych mu czynów. Bezprzedmiotowe jest ponowne przytaczanie trafnej argumentacji wskazującej na pełną świadomość po stronie D. P. oraz aktywny jego udział w działaniach mających doprowadzić do wyłudzenia zwrotu podatkowego w wysokości 828 tys. zł. Nie przekracza granic swobodnej oceny dowodów stwierdzenie, że wersja zaprezentowana przez oskarżonego jest nielogiczna, nieprzekonująca a w niektórych fragmentach wręcz pozbawiona jakiegokolwiek sensu. Według wersji oskarżonego miał on wszak w ogóle nie widzieć przedmiotu transakcji (maszyn wartych kilka milionów złotych, wymagających specjalistycznego i kosztownego transportu), zapłacić 200 tys. zł komuś, kogo w ogóle nie znał i nigdy nie widział, nie starać się o odzyskanie tych pieniędzy pomimo zwrotu przedmiotu transakcji i wreszcie dążyć do zwrotu podatku VAT, by z tych pieniędzy zapłacić za nabycie środków trwałych, które już wcześniej zakupił i wykazał w ewidencji środków trwałych. Zaprezentowany w wyjaśnieniach oskarżonego charakter jego powiązań z K. K. również był zupełnie nieprzekonujący. Przedmiot wcześniejszej działalności firmy (...) był zupełnie inny, aniżeli obrót ciężkim sprzętem budowlanym. Także K. K. nie zajmował się wcześniej taką działalnością. Słusznie podnosi więc Sąd Okręgowy, że zupełnie nielogiczne jest twierdzenie oskarżonego, jakoby miał on się w całości zdać na równie niedoświadczonego w tej branży K. K., u którego nigdy nie widział maszyn budowlanych i który nawet nie był w stanie regularnie płacić przysługującego oskarżonemu czynszu z tytułu najmu. Zupełnie dowolne jest zawarte w apelacji twierdzenie, jakoby K. K. okazywał D. P. rzekomo sprzedawane kruszarki. Z materiału dowodowego (w tym analizy zdjęć tabliczek znamionowych dostarczonych Urzędowi Skarbowemu) jednoznacznie wynika, że owe kruszarki nigdy nie przestały być własnością firmy (...) będącej jedynym dostawcą tej marki na rynku polskim. Nie mogły być one zatem okazywane oskarżonemu przez K. K. w sposób świadczący o rzekomym ich nabyciu. Tym samym nie sposób podzielić zarzutów skarżącego co do przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów a w konsekwencji co do błędu w ustaleniach faktycznych polegającego na uznaniu, iż oskarżony D. P. działał w zamiarze bezpośrednim. Trafne wywody Sądu Okręgowego wskazują, dlaczego nie ma w realiach sprawy podstaw do uznania za przekonującą wersję oskarżonego, który starał się przerzucić całą odpowiedzialność na nieżyjącego już K. K.

Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut obrazy przepisów postępowania dotyczących reguł sporządzania uzasadnienia wyroku. Sąd Okręgowy w stosunkowo zwięzłym co do objętości (a przez to respektującym wymóg art. 424 k.p.k.), ale wyczerpującym co do treści wywodzie wskazał, dlaczego zgromadzony materiał dowodowy uzasadniał przypisanie oskarżonemu sprawstwa zachowań o opisach ujętych w części dyspozytywnej wyroku. Część uzasadnienia poświęcona ustaleniom faktycznym zawiera wskazanie dowodów, na jakich oparł się Sąd czyniąc poszczególne ustalenia. W dalszej części uzasadnienia dowody te zostały szczegółowo omówione i należycie ocenione w sposób, który pozwala bez większych trudności prześledzić tok rozumowania Sądu I instancji. Zarzut, jakoby Sąd ograniczył się do „zbiornego powołania dowodów” utrudniając ocenę ustaleń faktycznych i naruszając prawo oskarżonego do obrony jest więc zarzutem absolutnie nieuzasadnionym. Wbrew twierdzeniom skarżącego, uzasadnienie zaskarżonego wyroku spełnia także wymogi określone w art. 424 § 2 k.p.k., bowiem zawiera przytoczenie okoliczności, które sąd miał na względzie przy wymiarze kary wobec D. P. (str. 52 uzasadnienia). Godzi się przy tym przypomnieć, że nawet w przypadku sporządzenia uzasadnienia niespełniającego wymogów określonych w art. 424 k.p.k. (co w tej sprawie nie miało

miejsca) nie jest dopuszczalne uchylenie z tego powodu wyroku (art. 455a k.p.k.). Zawarty w apelacji wniosek ewentualny o takie uchylenie, niepoparty niczym innym, jak tylko zastrzeżeniami co do jakości sporządzonego przez Sąd Okręgowy uzasadnienia, należało więc potraktować jako oczywiście bezzasadny.

Nietrafny jest wreszcie, podniesiony jako ewentualny, zarzut rażącej niewspółmierności kary. Sąd Okręgowy prawidłowo ocenił stopień winy oskarżonego i stopień społecznej szkodliwości przypisanych mu przestępstw. Należycie ocenił znaczenie zarówno okoliczności obciążających, jak i łagodzących. Uwzględnił także właściwości i warunki osobiste karanego już wcześniej oskarżonego. Okoliczności, na jakie powołuje się apelujący, a to „postawa oskarżonego oraz złożenie przez niego korekty deklaracji do Urzędu Skarbowego, jak również wycofanie maszyn ze środków trwałych”, nie uzasadniają złagodzenia kary i tak orzeczonej w wymiarze bliskim dolnej granicy ustawowego zagrożenia. Złożenie korekty deklaracji oraz wycofanie maszyn z ewidencji środków trwałych to następstwa kontroli podatkowej, która wykazała niezasadność wniosku o zwrot podatkowy. Przypomnieć trzeba, że nawet w toku kontroli podatkowej były jeszcze podejmowane z udziałem oskarżonego działania zmierzające do zatajenia obciążających oskarżonego faktów. Zabiegano wszak o wypożyczenie maszyn z firmy (...) i przewiezienie ich w inne miejsce (zlecenie transportowe, k. 885), rzekomo pod pozorem okazania ich kontrahentowi z Kazachstanu a faktycznie, w celu zaprezentowania ich pracownikom Urzędu Skarbowego jako maszyn, których rzekome nabycie miało być podstawą żądanego zwrotu podatkowego. Dopiero powzięcie przez przedstawiciela firmy (...) wątpliwości co do rzetelności kontrahenta udaremniło dalsze próby zatajenia faktów przed organami skarbowymi i w konsekwencji wymusiło na oskarżonym dalsze działania w imieniu spółki (...), tj. złożenie korekty podatkowej oraz wycofanie maszyn z ewidencji środków trwałych. Nie może być w tej sytuacji mowy o wystąpieniu po stronie oskarżonego okoliczności świadczących o chęci dobrowolnego odstąpienia od bezprawnych działań i ujawnienia wcześniejszych nieprawidłowości.

Na uwzględnienie nie zasługuje również wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej kosztów postępowania i zwolnienie oskarżonego od ich ponoszenia oraz obciążenie nimi Skarbu Państwa. W przypadku D. P. nie zachodzą bowiem żadne okoliczności przewidziane w art. 17 ustawy o opłatach w sprawach karnych w zw. z art. 624 k.p.k., które uzasadniałyby zmianę rozstrzygnięcia o obciążeniu oskarżonego opłatą, natomiast od wydatków postępowania za I instancję oskarżony został już zwolniony w zaskarżonym wyroku.

Apelacja obrońcy oskarżonego R. S. adw. E. K.

Apelacja obrońcy R. S. okazała się zasadna w tym tylko zakresie, w jakim wskazywała na błąd w ustaleniach co do czasu popełnienia przypisanych przestępstw (zarzut „d”). Uzasadnienie tego zarzutu opiera się na takiej samej argumentacji, co apelacja tego obrońcy wniesiona na korzyść oskarżonego D. P.. Argumenty te są trafne w takim zakresie, w jakim uzasadniają przyjęcie późniejszej daty początkowej w opisie przypisanych czynów. Motywy takiej zmiany zostały już omówione wyżej w związku z oceną zarzutów podniesionych w apelacji adw. E. K. na korzyść osk. D. P..

Pozostałe zarzuty tej apelacji są bezzasadne.

Nie ma racji skarżący podnosząc, że przy dokonywaniu oceny dowodów dotyczących oskarżonego R. S. Sąd Okręgowy dopuścił się obrazy art. 4 i 7 k.p.k. Chybiony jest także związek z tym zarzut obrazy art. 5 § 2 k.p.k. Sąd I instancji dokonał wnikliwej analizy zgromadzonego materiału dowodowego i przekonująco uzasadnił, dlaczego wersja oskarżonego nie zasługuje na uwzględnienie. Nie powziął ów Sąd niedających się usunąć wątpliwości ani nie miał ku temu podstaw. Zbędne jest szczegółowe przytaczanie tych wywodów, skoro są one trafne i nie zostały przekonująco podważone w uzasadnieniu apelacji. Przypomnieć jedynie warto, że materiał dowodowy obciążający oskarżonego nie sprowadza się do wyników przeszukania samochodu R. S., w toku którego odnaleziono liczne dokumenty i pieczęcie firmowe dotyczące podmiotów gospodarczych uczestniczących w próbie wyłudzenia zwrotu podatkowego. Wersja oskarżonego, jakoby K. K. miał przypadkowo zostawić te dokumenty w jego samochodzie jest nie tylko nieprzekonująca (istotnie trudno wyjaśnić, dlaczego przez kilka miesięcy ich zwrotem nie zainteresował się nie tylko chorujący już wówczas K. K., ale także sam oskarżony), ale także sprzeczna z innymi dowodami. Oprócz dokumentów znalezionych w samochodzie R. S. dysponował także innymi dokumentami i materiałami na nośnikach elektronicznych, które były ewidentnie związane ze sprawą. W toku przeszukania w jego miejscu zamieszkania

znaleziono m.in. laptop zawierający na twardym dysku m.in. dokument Wz wystawiony przez firmę K. K. i wzór umowy komisowej na nazwisko tej osoby. Co najbardziej istotne, na zabezpieczonym w mieszkaniu R. S. pendrive znajdowały się zdjęcia tabliczek znamionowych maszyn budowlanych, które zostały poddane cyfrowej modyfikacji, przy czym dwa z nich były tożsame ze zdjęciami tabliczek znamionowych maszyn złożonymi w związku ze sprawą w Urzędzie Skarbowym przez pełnomocnika reprezentującego K. K. i D. P.. Nie sposób było wreszcie tłumaczyć w kategoriach przypadkowego zbiegu okoliczności faktu, iż to właśnie R. S. uczestniczył w przejęciu środków w kwocie 200 tys. złotych przelanych przez spółkę (...) na rzecz „(...)” z tytułu rzekomego nabycia kruszarek, których dotyczył wniosek o zwrot podatkowy. Na koncie spółki „(...)” nie było w tamtym czasie innych operacji. W tych samych dniach, w których następowały przelewy z (...) dochodziło do dalszych przelewów tych samych kwot na rachunek prowadzony w (...) Banku (...) dla podmiotu o nazwie „(...)”. Rachunek ten został faktycznie założony właśnie przez R. S., był otwarty zaledwie przez 4 dni (od 25 lipca do 28 lipca 2011 r.) i nie przeprowadzono na nim żadnych innych operacji poza wyżej opisanymi. Pieniądze w kwocie 200 tys. zł zostały przez R. S. niezwłocznie wypłacone z rachunku, który to rachunek następnie zgodnie z jego dyspozycją zamknięto. Bez wątplenia R. S. świadomie uczestniczył więc w przekazywaniu pieniędzy przelanych wyłącznie w związku z próbą wyłudzenia podatku, co jednoznacznie świadczyło o jego współdziałaniu z pozostałymi oskarżonymi. Zestawienie tych okoliczności z faktem, iż D. P., K. K. i R. S. znali się i spotykali, bowiem te dwie ostatnie osoby wynajmowały pomieszczenia pod tym samym adresem w firmie D. P. przekonuje o trafności ustaleń Sądu Okręgowego co do roli, jaką w zdarzeniu odegrał R. S.. Wymowa zgromadzonych dowodów istotnie świadczy o pełnej świadomości oskarżonego co do celu działań pozostałych osób i ukierunkowaniu podejmowanych przedsięwzięć na uzyskanie nienależnego zwrotu podatkowego. Wbrew twierdzeniom apelacji nie sposób więc kwestionować ani ustalenia, iż R. S. wiedział o złożeniu deklaracji podatkowej i wniosku o zwrot nadwyżki podatku VAT przez współsprawcę ani uznania tego zachowania za realizujące znamiona art. 76 § 1 k.k.s. Całe to przedsięwzięcie było obliczone na uzyskanie zwrotu podatkowego, co w świetle zgromadzonych dowodów musiało być jasne dla wszystkich osób zaangażowanych, które nie miały przy tym żadnych racjonalnych podstaw, by twierdzić, że czynności związane ze sprzedażą kruszarek są autentyczne. Bez znaczenia jest także kwestia, czy pomiędzy R. S. a R. M. miał miejsce bezpośredni kontakt i czy osoby te się ze sobą widziały. Powiązanie tychże osób było ewidentne w sytuacji, gdy to właśnie oni firmowali operacje na rachunkach bankowych podmiotów „(...)” i „(...)” w okresie pomiędzy 25 a 28 lipca 2011 r., czyli dokładnie w tym samym czasie, gdy taka sama kwota była przekazywana z rachunku (...) na rachunek „(...)”. Nie ma więc racji skarżący twierdząc, że ocena dowodów dokonana przez Sąd Okręgowy narusza art. 4, art. 5 § 2 i art. 7 k.p.k.

Chybiony jest zarzut obrazy art. 20 § 2 k.k.s. poprzez jego niezastosowanie do przypisanego oskarżonemu czynu opisanego w punkcie VI części wstępnej wyroku, mającego zdaniem skarżącego, zostać uznanym przez Sąd Okręgowy za pomocnictwo. Wbrew twierdzeniom apelacji Sąd Okręgowy wcale nie ustalił, by miały one charakter pomocnictwa. Wywód, na który powołuje się skarżący (str. 53 uzasadnienia Sądu meritii) wcale nie odnosi się do R. S. ale do J. W., któremu istotnie przypisano jedynie pomocnictwo do przestępstwa skarbowego. W przypadku R. S. Sąd Okręgowy przyjął działanie w warunkach współsprawstwa, co przesądza o nietrafności zarzutu obrazy art. 20 § 2 k.k.s.

Zarzut obrazy art. 38 § 1 pkt 1 k.k.s. (a w istocie art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s.) jest tożsamy z zarzutem podniesionym przez adw. E. K. w apelacji wniesionej na korzyść D. P.. Zachowują więc w odniesieniu do niego pełną aktualność wywody dotyczące zarzutów tamtej apelacji. Także w przypadku oskarżonego R. S. podstawą nadzwyczajnego obostrzenia jest ustalenie, że wartość przedmiotu czynu zabronionego była duża. Ustalenie to jest prawidłowe, więc zarzut ten należy ocenić jako chybiony.

Apelacja obrońcy oskarżonych D. P. i R. S. adw. L. K.

Apelacja wniesiona na korzyść D. P. przez trzeciego obrońcę okazała się bezzasadna. Część zarzutów, zwłaszcza tych dotyczących oceny dowodów, pokrywa się z zarzutami podniesionymi w apelacjach innych obrońców tego oskarżonego. Zbędne jest zatem ponowne omawianie kwestii dotyczących takich zarzutów. Ponownie wskazać jedynie należy, że zaprezentowana przez Sąd Okręgowy ocena dowodów mieści się w granicach wytyczonych normą art. 7 k.p.k. Dowody zostały ocenione w sposób kompleksowy, w ich wzajemnym powiązaniu i bez pomijania żadnych istotnych okoliczności, w tym także tych, które mogły świadczyć na korzyść oskarżonego. Jak już wskazano wyżej,

wyrażona przez Sąd Okręgowy ocena zależności pomiędzy D. P. a K. K. jest oceną trafną, znajdującą potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym, który podważył wersję oskarżonego, jakoby był on tylko nieświadomym uczestnikiem działań inspirowanych i realizowanych przez K. K..

Te same uwagi mają pełne zastosowanie także do zarzutów podniesionych w tej apelacji w części odnoszącej się do R. S.. Dokonana przez Sąd Okręgowy ocena materiału dowodowego dotyczącego tego oskarżonego jest trafna i nie przekracza granic wytyczonych normą art. 7 k.p.k. Jak już wskazano wyżej (przy omawianiu apelacji wniesionej na korzyść R. S. przez adw. E. K.), zebrane dowody były wystarczające dla ustalenia roli, jaką odegrał R. S. w przedsięwzięciu ukierunkowanym na wyłudzenie nienależnego zwrotu podatkowego. W żadnej mierze jego roli nie da się w kontekście tych dowodów sprowadzać do przypadkowego i biernego obserwatora działań K. K.. Sąd Okręgowy zakwestionował wersję oskarżonego, jakoby jego kontakty z K. K. wynikały wyłącznie z chęci podjęcia u niego pracy a dokumenty zabezpieczone w samochodzie znalazły się tam tylko przypadkiem, bez ingerencji R. S..

Nie popełnił Sąd Okręgowy błędu dokonując oceny wyjaśnień pozostałych oskarżonych. W tym miejscu przypomnieć trzeba, że ustalenia faktyczne zostały oparte na tych wyjaśnieniach w niewielkim tylko zakresie, co było uprawnione w sytuacji podważenia ich innymi wiarygodnymi dowodami. Charakter działań podejmowanych przez poszczególnych oskarżonych oraz ewidentne ich powiązanie i zbieżność czasowa, jednoznacznie wskazywały na współdziałanie w popełnieniu przypisanych przestępstw, co Sąd Okręgowy w swoim uzasadnieniu trafnie omówił. Wbrew twierdzeniom apelacji uzasadnienie to spełnia wymogi określone w art. 424 k.p.k., co też zostało już omówione wyżej.

Nie są trafne zarzuty obrazy art. 7 k.p.k. w zakresie odnoszącym się do oceny zeznań przesłuchanych w sprawie świadków. Niesłusznie wywodzi skarżący, jakoby dowodem niewinności D. P. i R. S. miałyby być zeznania E. N. – księgowej, która potwierdziła złożenie korekty deklaracji oraz to, że w czasie zakupu kruszarek wszelkie kwestie formalne zostały dopełnione. Jak bowiem jednoznacznie wynika z zeznań tego świadka i innych dowodów, nie uczestniczyła w przekazywaniu maszyn (co wszak w ogóle nie miało miejsca), nie była wtajemniczona w plany osób dążących do wyłudzenia podatku a jedynie zetknęła się z dokumentami. Te zaś były sporządzone w sposób, który miał skutecznie pozorować autentyczność przeprowadzonej transakcji. Dopełnienie wymogów formalnych, tzn. sporządzenie pełnej dokumentacji wskazującej, jakoby doszło do faktycznej sprzedaży kruszarek, było właśnie elementem działań służących wprowadzeniu Urzędu Skarbowego w błąd. Nie sposób zatem wywodzić z zeznań E. N. jakichkolwiek wniosków sprzecznych z ustaleniami poczynionymi przez Sąd Okręgowy.

Całkowicie bezzasadne są zarzuty odnoszące się do oceny zeznań świadków M. S., W. B., L. G. i G. P.. Argument, że M. S., W. B. i L. G. nie rozpoznali oskarżonych D. P. i R. S. jako osób, które miałyby z nimi kontakt w związku z przeprowadzanymi transakcjami, trzeba uznać za zupełnie chybiony, gdy weźmie się pod uwagę, jaka była rola tych osób w niniejszej sprawie. M. S. jako właściciel firmy (...) wynajmował na terenie swojej posesji pomieszczenia spółce „(...)”, więc trudno oczekiwać, by mógł dysponować jakąkolwiek wiedzą dotyczącą któregoś z oskarżonych poza R. M.. W. B. i L. G. zeznawali natomiast wyłącznie na temat kwestii związanych ze spółką (...), tzn. podmiotu, który miał rzekomo wynajmować kruszarki od spółki (...) i który miał być rzekomo reprezentowany przez prawomocnie osądzoną J. W. (faktycznie nieuprawnionego do reprezentacji (...)). Zeznania G. P. (pracownika spółki (...)) zostały natomiast trafnie ocenione i słusznie uznane za jeden z dowodów wskazujących na zainteresowanie oskarżonego P. kruszarkami znajdującymi się na terenie tamtej firmy i chęć wykorzystania ich (poprzez wykorzystanie fotografii tabliczek znamionowych a następnie próbę wypożyczenia celem rzekomej prezentacji kontrahentowi z Kazachstanu) celem uwiarygodnienia wobec Urzędu Skarbowego. Zagadnienie to zostało już omówione w odniesieniu do apelacji wniesionej na korzyść D. P. przez adw. E. K..

W żadnej mierze nie podważają ustaleń Sądu Okręgowego wnioski opinii biegłego z zakresu badania pisma. Sąd Okręgowy nie ustalił wszak, by którykolwiek z istotnych dla sprawy dokumentów był przedmiotem fałszu materialnego. Przypisanie odpowiedzialności m.in. z art. 271 i 273 k.k. wynikało z faktu, że dokumenty wystawione przez osoby uprawnione zawierały poświadczenie nieprawdy. Nie zostało natomiast zakwestionowane samo autorstwo odręcznych znajdujących się na dokumentach zapisów odręcznych. Stwierdzona przez biegłego autentyczność

podpisów na dokumentach (umowach najmu i sprzedaży z załącznikami, drukach KP, oświadczeniu sporządzonym przez K. K.) jest więc potwierdzeniem ustaleń Sądu Okręgowego a nie okolicznością, która by te ustalenia podważała.

Podniesiony w apelacji zarzut błędu w ustaleniach faktycznych stanowi konsekwencję zarzutów obrazy przepisów postępowania dotyczących oceny zgromadzonych dowodów. Wobec bezzasadności tychże zarzutów tracą racje bytu także argumenty odnoszące się do wadliwych rzekomo ustaleń faktycznych. Jak słusznie przyjął Sąd Okręgowy, D. P. działał z zamiarem popełnienia przypisanych mu przestępstw i nie zmienia tego faktu późniejsze złożenie korekty deklaracji podatkowej (co omawiano już wyżej). W przypadku R. S. trafnie natomiast uznano, że miał on świadomość, w jakim procedurze uczestniczy i działał z zamiarem wyłudzenia nienależnego zwrotu podatkowego. W żadnej mierze nie podważa tego wynik analizy zawartości twardego dysku komputera marki T. zabezpieczonego podczas przeszukania. Jeszcze raz przypomnieć bowiem trzeba, że zarówno w samochodzie oskarżonego R. S., jak i w jego mieszkaniu znaleziono materiały świadczące – w zestawieniu z dokumentacją bankową z (...) Banku (...) – o jego powiązaniu z próbą wyłudzenia podatku przez spółkę (...). W odniesieniu do stanowiska wyrażonego w apelacji, jakoby wcale nie ustalono w sposób jednoznaczny, kto jest właścicielem tych przedmiotów zabezpieczonych w mieszkaniu R. S., przypomnieć trzeba, że oskarżony zarówno w toku śledztwa (w tym w związku z przeszukaniem mieszkania), jak i podczas rozprawy przed Sądem Okręgowym nigdy faktu tego nie kwestionował – mimo, że znane były mu wyniki przeszukania. Z protokołu przeszukania (k. 1306-1310) wynika, że oskarżony nie zgłosił żadnych uwag do tej czynności i w żaden sposób nie sygnalizował, że którekolwiek z zabezpieczonych w mieszkaniu przedmiotów (w tym pendrive) nie należały do niego. W wyjaśnieniach złożonych bezpośrednio po tym przeszukaniu, tj. wyjaśnieniach z 31 grudnia 2011 r. (k. 1314-1316) też tego nie kwestionował mimo, że wypowiadał się m.in. na temat rzeczy zabezpieczonych podczas przeszukań. Podnoszenia tego dopiero na etapie postępowania odwoławczego (zarówno w apelacji, jak i w uzupełniających wyjaśnieniach złożonych przed Sądem Apelacyjnym – gdzie odmówił odpowiedzi na pytanie, dlaczego okoliczności tej nie ujawniał wcześniej), nie sposób oceniać inaczej, jak tylko w kategoriach próby dopasowania swojej wersji do wymagającej w danym momencie zmiany (w kontekście zebranych już dowodów) linii obrony.

Nie stanowi też dowodu podważającego którekolwiek z ustaleń Sądu Okręgowego dokument dołączony do apelacji w postaci pokwitowania odbioru gotówki w kwocie 200 tys. zł datowanego na dzień 30 lipca 2011 r. a podpisanego przez K. K.. Z opartych na prawidłowej ocenie dowodów ustaleń Sądu Okręgowego wynika, że R. S. uzyskał kwotę 200 tys. zł ze spółki (...) (w imieniu której działał R. M.) niezwłocznie po tym, gdy na rachunek tej spółki wpłynęła w kilku częściach taka sama kwota stanowiąca część zapłaty za rzekomą sprzedaż kruszarek a przelana z rachunku spółki (...) reprezentowanej przez D. P.. Rachunek ten został założony przez R. S. tylko dla potrzeb tej transakcji (był aktywny tylko przez 4 dni, nie wykonywano na nim innych czynności, niezwłocznie po wpływie środków R. S. wypłacił je z rachunku). Dalsze losy owej kwoty 200 tys. zł są okolicznością zupełnie drugorzędną. Sporządzenie przez K. K. pokwitowania odbioru kwoty 200 tys. zł nie oznacza w żadnej mierze, jakoby R. S. nie wiedział, w czym uczestniczy. Gdyby tak było, to nic nie stałoby na przeszkodzie założeniu takiego rachunku i pobraniu z niego środków bezpośrednio przez K. K., który wszak żadnego pośrednictwa nie potrzebował. Zupełnie niewiarygodna jest zatem wersja oskarżonego zaprezentowana podczas uzupełniającego przesłuchania na rozprawie odwoławczej (także i w tym przypadku oskarżony odmówił odpowiedzi na pytanie, dlaczego nie wyjaśniał o tym wcześniej), jakoby założenie rachunku nastąpiło wyłącznie na prośbę K. K., bez wtajemniczenia oskarżonego w szczególności dotyczące celu założenia tego rachunku.

Nie budzi wątpliwości współdziałanie oskarżonych w popełnieniu przestępstw i przestępstw skarbowych, co także opiera się na trafnie ocenionych przez Sąd Okręgowy dowodach, nie sprowadzających się przecież do wyjaśnień samych oskarżonych. Nieuprawnione jest wreszcie twierdzenie, jakoby całokształt materiału dowodowego dawał podstawy do przyjęcia kilku możliwych, wykluczających się wersji zdarzenia. Sąd I instancji nie powziął wątpliwości w tym zakresie i nie miał podstaw, by je powziąć. Z ustaleń faktycznych Sądu meriti jednoznacznie wynika, że ustalono konkretną wersję zdarzeń, choć istotnie nie w pełni określającą wszystkie szczegóły zachowań oskarżonych, ale wystarczającą dla przypisania im realizacji znamion czynów zabronionych. Ponownie przypomnieć należy, że wszyscy oskarżeni odpowiadają za zachowania podjęte w warunkach przestępczego współdziałania, gdzie nie jest konieczne

precyzyjne rozgraniczenie, kto fizycznie wykonywał konkretne czynności czasownikowe odpowiadające znamionom ustawowym, skoro i tak są one obejmowane wspólnym zamiarem.

Nietrafny jest zarzut obrazy art. 424 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez brak wyjaśnienia podstawy prawnej co do poszczególnych czynów przypisanych oskarżonemu. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera wywód co do kwalifikacji prawnej czynów, w którym należy wyjaśnić podstawę prawną wyroku (str. 40-44 uzasadnienia – w odniesieniu do D. P. i str. 49-52 – w odniesieniu do R. S.). Powiązany z tym zarzutem a zawarty w uzasadnieniu apelacji wywód dotyczący przyjętej kwalifikacji prawnej obejmującej art. 273 k.k. jest chybiony. Przypisanie odpowiedzialności za czyn realizujący znamiona tego przepisu nie wymaga wskazania w kwalifikacji prawnej art. 271 k.k. lub art. 272 k.k., dotyczących wszak zupełnie innych zachowań o innym zespole ustawowych znamion. Charakter dokumentów, którymi posłużył się sprawca przestępstwa kwalifikowanego z art. 273 k.k. wynika natomiast wprost z opisu czynu, co jest w pełni wystarczające.

Podniesiony jako ewentualny zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonych kar także nie zasługiwał na uwzględnienie. W przypadku D. P. prawidłowość rozstrzygnięcia o karze została już omówiona w odniesieniu do tożsamego zarzutu podniesionego w apelacji obrońcy r. pr. K. M.. Zarzut taki nie jest trafny także w przypadku R. S.. Sąd Okręgowy trafnie ocenił stopień winy oskarżonego i stopień społecznej szkodliwości przypisanych mu czynów zabronionych. Uwzględnił zarówno okoliczności obciążające, jak i łagodzące. Zarzucając rażąca niewspółmierność kary wobec R. S. obrońca w istocie podnosi jedynie, iż błędnie oceniono prognozę kryminologiczną wobec oskarżonego i niesłusznie orzeczono karę pozbawienia wolności o charakterze bezwzględny. Stanowisko Sądu Okręgowego w tym zakresie jest jednak prawidłowe. Zarówno okoliczności odnoszące się do popełnionego przestępstwa i przestępstwa skarbowego oraz ich charakteru, jak też okoliczności związane z osobą sprawcy, nie dawały podstaw do uznania, że zachodzą podstawy do warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności. Nawet w kontekście upływu terminu zatarcia skazania za wcześniej przypisane oskarżonemu przestępstwa (k. 1668, 1898, 2550) i stanowiącego konsekwencję tego – odzyskania statusu osoby uprzednio niekaranej nie sposób oceniać jego postawy jako uzasadniającej warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności. Słuszny jest pogląd przyjęty przez Sąd Okręgowy, że tylko wymierzenie i odbycie przez R. S. bezwzględnej kary pozbawienia wolności pozwoli zapobiec ponownemu popełnieniu przez niego przestępstwa.

Zawarte w apelacjach wnioski ewentualne o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji nie zostały przekonująco uzasadnione. Nie wskazano na żadne okoliczności świadczące o konieczności ponownego przeprowadzenia przewodu sądowego w takim zakresie, by dawało to podstawy do formułowania wniosku o wydanie orzeczenia kasatoryjnego. Nie podniesiono także żadnych innych argumentów wskazujących na to, by zachodziły przeszkody do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu odwoławczym.

Pomimo bezzasadności wszystkich niemal zarzutów podniesionych w apelacjach obrońców (jedynie zarzuty co do czasu popełnienia przestępstwa były co do zasady trafne – a i to wyłącznie w odniesieniu do dat początkowych) konieczne było dokonanie kilku jeszcze korekt zaskarżonego wyroku.

Sąd Okręgowy prawidłowo przypisując R. M. działanie w warunkach recydywy pominął (zapewne wskutek oczywistej omyłki pisarskiej) sygnaturę akt sprawy o wyrok łączny, który stanowił podstawę recydywy. Dlatego wyrok należało zmienić w odniesieniu do oskarżonego R. M. w pkt 5 poprzez przyjęcie, że podstawą przypisania działania w warunkach powrotu do przestępstwa jest skazanie objęte wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku z dnia 18 stycznia 2008 r. w sprawie o sygn. akt II K 827/07 (odpis wyroku, k. 2462-2463).

Na podstawie art. 455 k.p.k. poprawiono błędną kwalifikację prawną czynu przypisanego R. M. w pkt 5 zaskarżonego wyroku. Przypisanie odpowiedzialności za typ kwalifikowany występku z art. 271 § 3 k.k. czyni bowiem zbędnym powoływanie w kwalifikacji prawnej typu podstawowego z art. 271 § 1 k.k. Technika redakcyjna użyta m.in. w art. 271 § 3 k.k. polega na odesłaniu, dla uniknięcia powtórzeń, do normy art. 271 § 1 k.k. określającej znamiona typu

podstawowego. Realizacja znamion typu podstawowego wchodzi jednak w zakres znamion przestępstwa z art. 271 § 3 k.k. i dlatego zbędne jest powoływanie kwalifikacji z art. 271 § 1 k.k.

Poprawienie błędnej kwalifikacji prawnej było konieczne także w odniesieniu do pkt 6 zaskarżonego wyroku. Przypisując oskarżonemu pomocnictwo do przestępstwa skarbowego w podstawie prawnej skazania powołano wyłącznie art. 18 § 3 k.k. a w podstawie wymiaru kary art. 19 § 1 k.k. Zgodnie z art. 20 § 1 k.k.s. przepisy części ogólnej kodeksu karnego mają zastosowanie do przestępstw skarbowych tylko w takim zakresie, w jakim wskazuje na to art. 20 § 2 k.k.s. Konieczne było zatem powołanie art. 20 § 2 k.k.s. jako podstawy zastosowania do przestępstwa skarbowego przepisów części ogólnej kodeksu karnego, tj. art. 18 § 3 k.k. i art. 19 § 1 k.k.

Korekty wymagało ponadto zawarte w pkt 1 i 9 zaskarżonego wyroku stwierdzenie o uznaniu oskarżonych D. P. i R. S. winnymi „dokonania czynu”, mimo, że przypisano im przestępstwa w formie stadialnej usiłowania. Zmiana ta ma w istocie charakter redakcyjny, choć jest konieczna dla usunięcia niekonsekwencji wynikającej z treści rozstrzygnięcia. Brak było natomiast podstaw do zmiany wyroku w tożsamym zakresie w odniesieniu do oskarżonego R. M. i (w trybie art. 435 k.p.k.) oskarżonego J. W.. Przypisano bowiem tym oskarżonym odpowiedzialność za pomocnictwo do popełnienia czynów zabronionych. Odpowiedzialność pomocnika ma charakter odrębny od odpowiedzialności sprawcy. Pomocnictwo jest dokonane wtedy, gdy pomocnik wykona czynności, o których mowa w art. 18 § 3 k.k., ułatwiające innej osobie popełnienie czynu zabronionego. Dla kwalifikacji prawnej pomocnictwa (jako dokonanego czynu zabronionego) nie ma więc znaczenia to, że działanie sprawcy zatrzymało się w fazie stadialnej usiłowania.

Mając na uwadze całość powyższych rozważań, opierając się na dyspozycji art. 437 § 2 k.p.k., Sąd Apelacyjny zaskarżony wyrok zmienił w sposób opisany w pkt. 1 wyroku, w pozostałym zakresie utrzymując go w mocy. Taka treść rozstrzygnięcia świadczy o tym, że apelacje wniesione na korzyść oskarżonych w istocie nie zostały uwzględnione. Konsekwencją tego było rozstrzygnięcie o kosztach procesu na podstawie art. 636 § 1 i 2 k.p.k. Oskarżonych obciążono wydatkami postępowania odwoławczego (ryczałt za doręczenia podzielony na 3 równe części a w przypadku R. M. także równowartość wynagrodzenia obrońcy z urzędu za postępowanie odwoławcze) a także opłatami w wysokości odpowiadającej wymiarowi orzeczonych kar.

SSO del. Arkadiusz Cichocki SSA Małgorzata Niementowska SSA Beata Basiura